

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

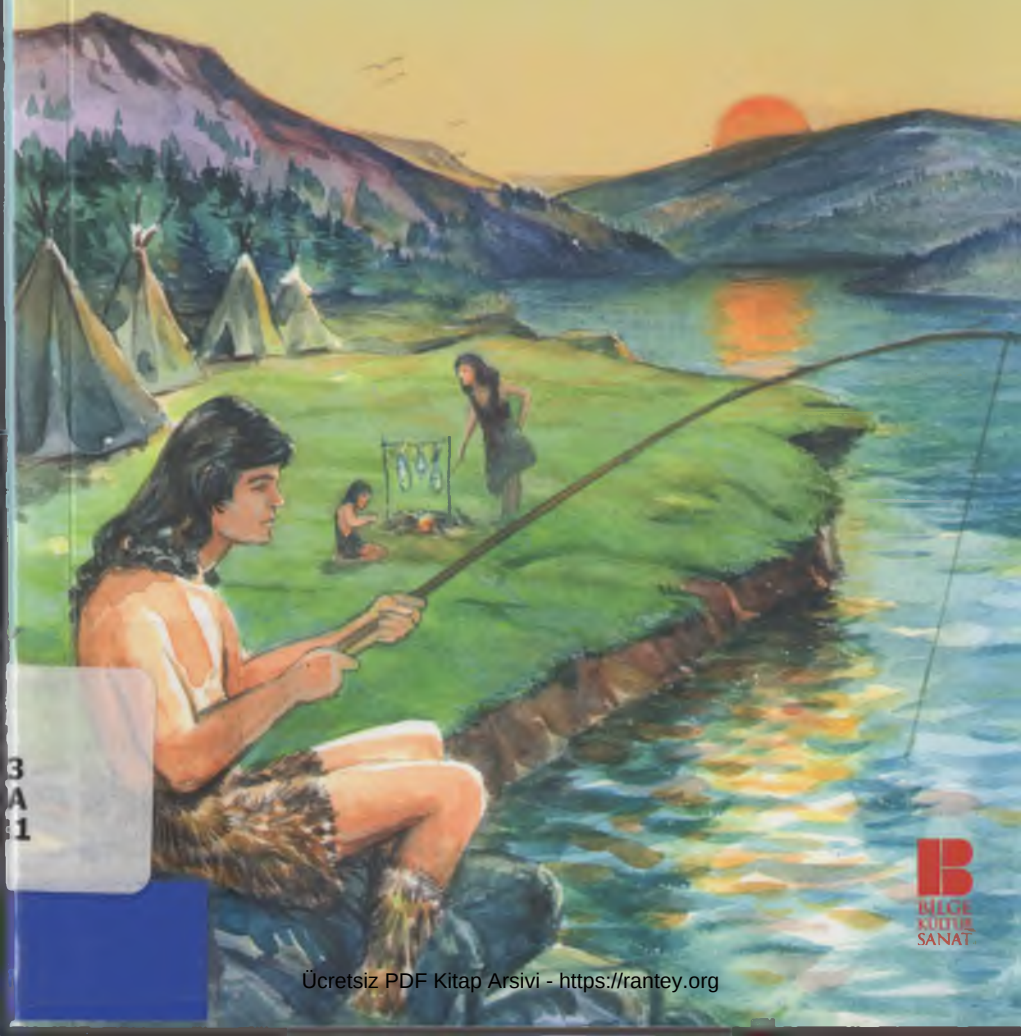
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

bilgin adalı büyük tuzlu su klanı

bilgin adalı büyük tuzlu su klanı

Minik bir göçebe klan o kış her zamanki gibi havanın sıcak, meyvenin bol olduğu güneye göçer. Bu sefer epey güneye inmiş olacaklar ki daha önce hiç görmedikleri büyük bir su çıkar karşılarına. Su iyidir hoştur ama tuzludur. Göçebe klan bu büyük tuzlu suyun bir işlerine yaramayacağını düşünür, oysaki hepsini çok şaşırtıcı sürprizler beklemektedir.

ISBN 978-605-5506-31-5

9 786055 506315

YAYIN NO: 431

BÜYÜK TUZLU SU KLANI
Bilgin Adalı

© Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 16228

1. Basım, Mayıs 2011

ISBN: 978 - 605 - 5506 - 31 - 5

Yayın Yönetmeni: *Ahmet Nuri Yüksel*

Yayına Hazırlayan: *Nurten Hatırnaz*

Baskı: *Yaylacık Matbaası*

Litros Yolu Fatih San. Sit. No: 12/197-203 Topkapı

Tel: (0212) 612 58 60

Kapak Baskı: *Şekil Ofset*

Cilt: *Yedigün Mücellithanesi*

BİLGE KÜLTÜR SANAT

Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han No: 3 Kat: 1 34110 Cağaloğlu / İSTANBUL

Tel: (0212) 520 72 53 - 513 85 04 Fax: (0212) 511 47 74

bilge@bilgeyayincilik.com www.bilgeyayincilik.com

Büyük Tuzlu Su Klanı

Bilgin Adalı

Resimleyen
Mehmet Kehri

Büyük Tuzlu Su Klanı

Bilgin Adalı

Resimleyen
Mehmet Kehri

Bilgin Adalı,

11 Aralık 1944'te Safranbolu'da doğdu. TRT Ankara Televizyonu'nun ilk yönetmenlerinden biri. Atatürk ve Kurtuluş Savaşı'yla ilgili belgeseller, çocuk ve gençlik programları hazırladı. 9 Eylül Üniversitesi'nde belgesel film yapımı, senaryo yazarlığı gibi konularda dersler verdi. Son yıllarda yalnızca çocuklar ve gençler için kitap yazıyor çeviriler yapıyor.

Bilgin Adalı hakkında daha ayrıntılı bilgilere bilginadali.wordpress.com'dan ulaşabilir, kendisinin bilginamca@gmail.com adresine mektup yazabilirsiniz.

Bilgin Adalı'nın Çocuk ve Gençlik Kitapları

Büyük Tuzlu Su Klanı, çocuk öyküsü

Elif'in Olağanüstü Düşleri-2, çocuk öyküleri

Barış Çocuk Atatürk'le Kurtuluş Savaşı'nda, çocuk romanı

Elif'in Olağanüstü Düşleri, çocuk öyküleri

Zaman Bisikleti, çocuk romanı

Geçmişten Gelen Konuklar / Zaman Bisikleti 2, çocuk romanı

Zamanda Kaza Konuklar / Zaman Bisikleti 3, çocuk romanı

Dünyamızın İlk Şafağı / Çatalhöyük Öyküleri 1, çocuk romanı

Ateşin Çocukları / Çatalhöyük Öyküleri 2, çocuk romanı

Bolluk ve Savaş / Çatalhöyük Öyküleri 3, çocuk romanı

Kariye Hazinesi, çocuk romanı

Kralın Adaleti, çocuk romanı
Genlerin Şifresi, çocuk romanı
Gılgamış Destanı, gençler için uyarlanmış manzum destan
Argo Gemicilerinin Destanı, gençler için uyarlanmış manzum destan
Ertuğrul Fırkateyni'nin Öyküsü, çocuklar için uyarlama
Kaledibi Sokağı, gençler için roman
Havşan Öyküleri, çocuk öyküleri
Atlantis'in Çocukları / 1, çocuk romanı
Atlantis'in Çocukları / 2, çocuk romanı
Yavru Aslan / Renklerin Kardeşliği 1, çocuk romanı
Yavru Kartal / Renklerin Kardeşliği 2, çocuk romanı
Sarı Kanarya / Renklerin Kardeşliği 3, çocuk romanı
Mavi Gezenin İlk İnsanları, çocuk romanı
Dünya Artık Daha Güzel, çocuk romanı
Troya Savaşı ve İlyada Destanı, çocuklar için manzum uyarlama
Odyseia, çocuklar için manzum uyarlama
Çanakkale Destanı, özgün destan
Oğuz Kağan Destanı, gençler için manzum uyarlama
Dede Korkut Destanları, Dede Korkut öykülerinin manzum anlatımı

SUNU

Bu kitabımı, çocuk yazını konusunda beni destekleyen tüm dostlarıma sunmak istedim. Sayıları öyle çok ki, adlarını yazmaya başlayınca çok kabarık bir liste çıktı karşıma. Ben de, hepsinin temsilcisi olarak, çocuk yazınının bugünkü düzeye ulaşmasında çok büyük emeği olan sevgili Erdal Öz'e sunuyorum bu kitabımı.

ÖNSÖZ GİBİ

Küçücük göçebe klanların nasıl olup da yerleşik köylere dönüştüğünü hep merak ettim. Bu kitabımda onların öyküsünü yazmaya çalıştım. Bilimsel verilere dayanan hiçbir şey yok bu kitapta da. Hepsini ben uydurdum. Ama ben bir bilim insanı değilim ki, bir yazarım ve yalnızca hayal gücümle sınırlıyım. Gözlerimi yumup bir anda, oturduğum yerden Himalayaların tepesine ulaşabilirim.

Yaptığım da o zaten. Oturduğum yerden, binlerce yıl öncesine yaptığım gezileri sürdürüyorum. İnanılmaz bir mutluluk duyuyorum bundan da. Binlerce yıl önceki atalarımızın serüvenlerini sizlerle paylaşabilmek ne güzel.

Bana bilginamca@gmail.com adresinden ulaşabilirsiniz. Kimi zaman gecikmeli de olsa, hepsini mutlaka yanıtlarım iletelerinizin. Ayrıca, bilginadali.wordpress.com adresinden benimle ilgili ayrıntılı bilgilere de ulaşabilirsiniz.

Keyifli okumalar...

Bilgin Adalı

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM	1
2. BÖLÜM	2
3. BÖLÜM	3
4. BÖLÜM	4
5. BÖLÜM	5
6. BÖLÜM	6
7. BÖLÜM	7
8. BÖLÜM	8
9. BÖLÜM	9
10. BÖLÜM	10
11. BÖLÜM	11
12. BÖLÜM	12
13. BÖLÜM	13
14. BÖLÜM	14
15. BÖLÜM	15
16. BÖLÜM	16
17. BÖLÜM	17
18. BÖLÜM	18
19. BÖLÜM	19
20. BÖLÜM	20
21. BÖLÜM	21
22. BÖLÜM	22
23. BÖLÜM	23
24. BÖLÜM	24
25. BÖLÜM	25
26. BÖLÜM	26
27. BÖLÜM	27
28. BÖLÜM	28
29. BÖLÜM	29
30. BÖLÜM	30
31. BÖLÜM	31
32. BÖLÜM	32
33. BÖLÜM	33
34. BÖLÜM	34
35. BÖLÜM	35
36. BÖLÜM	36
37. BÖLÜM	37
38. BÖLÜM	38
39. BÖLÜM	39
40. BÖLÜM	40
41. BÖLÜM	41
42. BÖLÜM	42
43. BÖLÜM	43
44. BÖLÜM	44
45. BÖLÜM	45
46. BÖLÜM	46
47. BÖLÜM	47
48. BÖLÜM	48
49. BÖLÜM	49
50. BÖLÜM	50
51. BÖLÜM	51
52. BÖLÜM	52
53. BÖLÜM	53
54. BÖLÜM	54
55. BÖLÜM	55
56. BÖLÜM	56
57. BÖLÜM	57
58. BÖLÜM	58
59. BÖLÜM	59
60. BÖLÜM	60
61. BÖLÜM	61
62. BÖLÜM	62
63. BÖLÜM	63
64. BÖLÜM	64
65. BÖLÜM	65
66. BÖLÜM	66
67. BÖLÜM	67
68. BÖLÜM	68
69. BÖLÜM	69
70. BÖLÜM	70
71. BÖLÜM	71
72. BÖLÜM	72
73. BÖLÜM	73
74. BÖLÜM	74
75. BÖLÜM	75
76. BÖLÜM	76
77. BÖLÜM	77
78. BÖLÜM	78
79. BÖLÜM	79
80. BÖLÜM	80
81. BÖLÜM	81
82. BÖLÜM	82
83. BÖLÜM	83
84. BÖLÜM	84
85. BÖLÜM	85
86. BÖLÜM	86
87. BÖLÜM	87
88. BÖLÜM	88
89. BÖLÜM	89
90. BÖLÜM	90
91. BÖLÜM	91
92. BÖLÜM	92
93. BÖLÜM	93
94. BÖLÜM	94
95. BÖLÜM	95
96. BÖLÜM	96
97. BÖLÜM	97
98. BÖLÜM	98
99. BÖLÜM	99
100. BÖLÜM	100

BÜYÜK TUZLU SU

Onlar göçebe bir halktı. Uzun çubukları birbirine bağlayıp üstünü derilerle örttükleri çadırlarda yaşarlardı. Mevsimlere göre göç eder, kış aylarında, havanın daha yumuşak, meyveninse bol olduğu güneye, yaz aylarında avlanacak hayvanların daha bol bulunduğu kuzeye göçerlerdi. Doğa, her zaman yeterince ürün ve av sunardı onlara.

Ama bir gün bu düzen değişti.

O kış, her zamankinden daha güneye inmişlerdi. Ufukta, gözlerinin görebildiği her yeri kaplayan bir su çıktı karşılarına. Daha önce böyle büyük su görmemişlerdi. Su iyi bir şeydi. Ama bu su tuzluydu. Ancak avladıkları hayvanların derilerini tuzlayıp kurutmaya yarardı.

Geldikleri yemyeşil ovanın hemen yanında şırıl şırıl akan derenin suyu ise, tatlıydı, içmesi hoştu. Ama büyük su tuzluydu. Tatlı su ve tuzlu su yan yana duruyordu. Tuzlu su büyük, tatlı su onun yanında küçüktü. Küçük su daha yararlıydı onlar için

Gökten gelen bir işaret saydılar bunu ve büyük suyun karşısındaki geniş kumsala bitişik yeşil ovaya kamp kurdular.

Çevredeki ormanlarda av boldu. Meyve ağaçlarının dalları aşağıya sarkmıştı meyvelerin bolluğundan. İçme suyu hemen yanı başlarındaydı. Konaklamak için buradan daha güzel bir yer bulunamazdı.

Her şeyi Ork başlattı.

“Küçük tatlı suda balık varsa, büyük tuzlu suda da balık olmalı,” diye düşünüyordu Ork. Bir gün oltasını ve yemlerini alıp büyük tuzlu suya balık avlamaya gitti.

Herkes güldü Ork’a. Yaşlılar bile.

“Tuzlu suda balık yaşar mı? Tuz balığı kurutur. Sen bir şapşalsın,” dediler ona.

Ork hiç kulak asmadı söylenenlere. Büyük tuzlu suda şansını denemeye karar vermişti. Gitti, oltasını yemledi ve suya fırlattı.

O da içinden, tuzlu suda balık yaşamayacağına inanıyor olmalıydı ki, eli şiddetle sarsılınca pek şaşırdı. Hemen oltasının yaban sığırı bağırsağından yapılmış ipini toplamaya başladı. Gelen her ne ise, çok sert direniyordu. Neyse ki Ork’un ipi sağlamdı. Avı az sonra kıyıdaydı.

Bugün bizim mercan dediğimiz balığa benzer, kocaman bir balıktı bu. Derede yakalanan balıklara hiç benzemiyordu. Onların en büyüğünden bile daha büyüktü.

Ork hemen yemini tazeleyip oltasını yeniden savurdu büyük tuzlu suya. Bu arada ilginç bir şey düşünmüştü. Yemlerinden

azıcığını alıp iki taşın arasında iyice ezerek kumla karıştırdı. Oltasını attığı yere savurdu bunları. Balıklar kokuya gelecek ama yiyecek bir şey bulamayacaklarından, Ork'un yemine saldıracaklardı.

Art arda üç balık daha yakaladı Ork. Düşündüğü yöntem işe yaramıştı. Gerçekten de kumla karışık ezilmiş yemi attığı yere geliyordu balıklar.

Yemlerinden birazını daha gözden çıkarıp ezdikten sonra kumla karıştırıp yine aynı yere attı. Ardından da oltasını yolladı. Atar atmaz bir balık daha yakalanmıştı oltaya.

Ork deniz kıyısında, üç saat kadar (bizim zamanımızla üç saat, Ork saati nereden bilsin?) avlandı. Avladığı balıklar, tüm klanı doyurmaya yetecek kadardı.

Kendisiyle alay edenlere bir oyun oynamak istedi. İleride eşi olmasını düşlediği Eyşa'ya yalnızca kendilerinin bildiği ısıyla seslendi. Eyşa az sonra yanındaydı. Kafasından geçenleri anlatıp çatallı dallara geçirdiği balıkları ona verdi. Kendisi önden gidecekti. Eyşa, alaylar başladıktan sonra çıkacaktı ortaya, elinde balıklarla. Alaycılara iyi bir ders olacaktı bu.

Oltasını toplayan Ork, yüzü asık, başı öne eğik, kamp yerine doğru ilerledi. Onun eli boş, yüzü asık geldiğini gören alaycılar kahkahalarla gülmeye, el kol hareketleri yapmaya başladılar.

Tam o sırada Eyşa görüntü. Çatal çubuklara takılmış balıkları taşıırken zorlanıyordu.

Alaylar, kahkahalar kesildi. Büyük bir sessizlik sardı ortası.

Yaşlı bir kadın, eline aldığı iki taşı birbirine vurarak, o zamanki göreneklere göre, Ork'u alkışlamaya başladı. Az sonra, birbirine vuran taşların sesi yankılanıyordu ovada. Alaycılar küçük düşmüş, kaçıp çadırlarına sığınmışlardı.

O gece, büyük bir balık şöleni düzenlendi kampta. Herkes, alaycılar bile paylarına düşen balıkla tıka basa doyurdular karınlarını

Ertesi gün, büyük tuzlu suyun kıyısı balık avlamaya gelen gençlerle dolmuştu. Avcıların avladığı yaban sığırı, geyik, yaban koyunu gibi hayvanların etleri iste kurutulup kış için saklanıyordu. Klanın temel besin kaynağı balıklar, çevrelerinde buldukları sebze ve meyveler olmuştu.

Her seferinde avdan en çok balıkla Ork dönüyordu. Bulduğu balıkları yemleme yöntemini kimseye anlatmamıştı çünkü. Soranlara, "Suya kum atıyorum, onlar da bunu yiyecek bir şey sanıp oltama geliyorlar," diyordu yalnızca.

Sonra bunun yanlış bir davranış olduğunu düşünüp bulduğu yöntemi öteki avcılarla da paylaştı. Artık, balık avına çıkan herkes bol bol balık avlayabiliyordu. Avlanan balıkların bir bölümü günlük tüketim için kullanılıyor, bir bölümü ise isli ateşte pişirilerek daha sonra yenmek üzere saklanıyordu.

Kış geçmiş, mevsim yaza dönmüştü ama kimsede bulundukları yerden göç edip dağlara gitme isteği yoktu. Büyük tuzlu su onlara her gün doyacakları kadar balık veriyordu. Yeşil ovalar ise av hayvanları ve meyve ağaçlarıyla doluydu.

Yaşlılar, geleneklerin bozulmaması gerektiğini ileri sürüyorlardı ama onların da yakındığı yoktu yaşadıkları ortamdandı. Sonuçta bulundukları yerde kalmayı öneren gençler kazandı.

Bilinmeyen bir zamandan beri klan ilk kez, yaz gelince kuzeydeki yaylalara göçmeyip büyük tuzlu suyun kıyısında kaldı.

Bu onların yaşamına büyük bir değişiklik getirecek, göçebelikten, yerleşik yaşama geçmelerini sağlayacaktı. Ama onlar henüz bunun bilincinde değillerdi. Artık, büyük eziyetler çekerek oradan oraya gitmek zorunda değildiler. Yaşlılar ne kadar direndilerse de, başarılı olamadılar. Sonuçta gençler kazandı. Kendilerine ürünü her bakımdan bol bir yurt bulmuşlardı.

Klan, oraya yerleşti.

YABANCI

Ork o gün sabah erkenden kalkıp balık avlamaya koyulmuştu. Tavşan bağırsağı taktığı oltasına renk renk balıklar geldikçe keyifleniyordu. Halkına sunduğu bolluk için büyük tuzlu suya teşekkürlerini sunuyordu.

Yaklaşık bir saat kadar sonra, uzakta kara bir cisim gördü. Akıntının etkisiyle kıyıya doğru yaklaşıyordu cisim. Biraz daha yaklaştıktan sonra bunun bir kütük olduğunu anladı Ork. Kıyıya çekebilirse, kışın odun olarak kullanılabilirdi.

Kütük kıyıya iyice yaklaştığında, suya girip çekmek istedi. İşte o zaman kütüğün içinin oyuk olduğunu gördü. İçinde, baygın bir adam yatıyordu.

Oyuk kütüğü kıyıya çektikten sonra baygın adamı kucaklayıp en yakın çadıra götürdü. Klanın otacısına¹ bir çocukla haber saldıktan sonra, birkaç damla su damlattı yabancı adamın ağzına.

Elinde bir sıvıyla geldi otacı.

- 1 Otacı, bugünkü hekim, hastalıklardan anlayıp bitkilerden yaptığı ilaçla sağaltabilen kişi.

“Bu onu güçlendirip kendine getirir,” diyerek ağzına birkaç damla damlattı.

Yabancı gerçekten de az sonra kendine geldi. Önüne konan suyu ve yemekleri tüketti. “Çok vermeyin,” demişti otacı. Onlar da öyle yaptılar.

Karnı bir parça doyduktan ve susuzluğu geçtikten sonra konuştu ilk kez. Anlayamadıkları bir dilde konuşuyordu. Klanın yaşlılarından, başka dilleri bilenler geldiyse de, onlar da anlayamadı yabancıнын dilini.

Ork, elini göğsüne bastırıp “Ork,” dedi.

Bunu anlamıştı yabancı. O da elini göğsüne bastırıp “Torr,” dedi. Böylece ilk kez iletişim kurmuş oldular.

Yabancı çadırdan çıkıp kumsala doğru yürüdü. Kumların üzerine uzun ve eğri bir çizgi çizdi. Parmağını çizginin üst yanına dokundurarak denizi gösterdi: “Rama,” dedi. Çizginin en sağında bir yere küçücük bir çember çizdi, “Mana,” dedi.

Mana’dan çıkan bir çizgiyi, denizin en soluna kadar getirdi ve oraya da bir küçük çember çizdi. “Mana, Torr, ohirra,” dedi.

Hepsi anlamıştı bunu. Torr, büyük tuzlu suyun çok ötesindeki bir yerden gelmişti. Bilmedikleri bir ülkeden, bilmedikleri bir klandan.

Geçen günler içinde Ork’la Torr, birbirlerini pek sevdiler. İkisi de birbirinin dilinden birkaç sözcük öğrenmişti. O sözcükleri kullanıp işaretlerle anlaşıyorlardı.

Ork içinde geldiği kütüğü sordu Torr’a. İşte bunu anlatması zordu Torr’un.

Önce ağaçlardan uygun bir dal kesip kürek yaptı. Sonra Ork'u da bindirerek oyuk kütüğün içinde, denizde bir gezintiye çıkardı. Ork pek sevmiştii bu gezintiyi. Kendisinin de böyle bir kütüğü olsa, daha çok balık yakalayabilirdi. O da Torr gibi denizde gezintilere çıkabilirdi...

Torr, dostunun ne istediğini anlamıştı. Birlikte ormana gittiler. Geniş gövdeli kocaman bir çam ağacını seçip kestiler. Ağacı kesmek ve gövdeyi dallardan temizlemek bir hafta sürmüştü.

Önce dallardan temizlenmiş kütük klanın da yardımıyla taşındı kumsala. Torr ve Ork kütüğün içini yontmaya koyulduklarında, klanın öteki üyeleri de ağacın kalan bölümünü, dallarını kışlık yakacak olarak kampa getirdi.

Ellerindeki taş baltalarla, aylarca uğraşsalar oyamazlardı kütüğü. Ama Torr'un daha kolay bir çözümü vardı. Boydan boya ateş yaktilar kütüğün üzerinde. Ateşin yanlara geçmesini önleyerek, derine doğru inmesini sağladılar. Sonunda, ateşi söndürüp kütüğün gövdesinin içinde kalan kömürleri taş baltalarıyla kazıdılar. Tıpkı Torr'un geldiği gibi, üstelik ondan daha geniş ve uzun bir kayık olmuştu Ork'un kütüğü. İki de kürek yaptılar kayığı birlikte sürmek için.

Denize indirip bu kütükten yapılna kayığa ilk bindiğinde pek heyecanlanmıştı Ork. Torr ona kürek çekmenin inceliklerini öğretti. Birkaç gün içinde Ork usta bir kayıkçı olmuştu. Artık kayığına atlıyor, kıyidan uzaklarda çok daha büyük balıklar yakalıyordu.

Ork pek mutluydu. Torr ise pek mutsuzdu. Kendi halkını özlemişti. Tek başına, aylarca yürüse ulaşamazdı oraya, ama

kayığıyla akıntılardan da yararlanarak birkaç hafta içinde gidebilirdi.

Bu düşüncesini Ork'a açtığında, sevgili dostu karşı çıktı. Büyük tuzlu su büyük tehlikelerle doluydu. Ama Torr'u bekleyen güzel bir kız vardı kendi klanında. Torr onu çok özlemişti. Gücü de yerine gelmişti. Artık buralarda duramazdı.

"Ben de seninle geleceğim," dedi Ork. Denizin tehlikelerine karşı iki kişi daha iyi direnebilirdi. Üstelik başka yerlerin nasıl olduğunu pek merak ediyordu Ork. "Benim büyük kayıgı alalım, büyük suyun dalgalarına karşı daha dirençli olur."

Ork'un klandan ayrılmasına herkes üzülmüştü ama, en çok üzülen Eyşa olmuştı.

"Kış biter bitmez dönerim, merak etme," diyerek yatıştır-maya çalıştı onu Ork. Küçük kayığı Eyşa'ya verdi balık avcılarını kullanabilsinler diye.

Vedalaşıp bindiler kayığa. Kürek çekerek uzaklaştılar oradan.

UZAĞA YOLCULUK

Büyük tuzlu su, dereler gibi değildi, hırçın, kavgacı bir suydü. Kimi zaman, dev gibi dalgalarla vuruyordu kayıklarına, onları kuytuluklara sığınmak zorunda bırakıyordu. Kimi zamansa, rüzgârı ve akıntılarıyla, ne kadar çabalasalar, istemedikleri yönle sürüklüyordu onları.

Yanlarına aldıkları kurutulmuş etler bittiğinde balık avlamak zorunda kaldılar. Kıyıda uygun bir yere yaklaşıp avladıkları balıkları pişiriyor, yiyorlardı. Su sıkıntısı ise bu kadar kolay karşılanamıyordu. Ne zaman denize açılan bir dere görseler hemen oraya kürek çekip su kabaklarını dolduruyorlardı. Ama sonra, günlerce bir dere görmedikleri oluyordu. Sularını hep idareli kullanıyorlar, her geçen gün Torr'un ülkesine biraz daha yaklaşıyorlardı.

Kayığı karaya çektikleri bir gün, artık balık yemek istemediğini, bir tavşan ya da geyik avlamaya gideceğini söyledi dostuna Ork. Torr'un bir şey söylemesine de fırsat vermeden, sadağını, yayını kuşanıp düştü yola. Çok geçmeden bir yaban koyunu sürüsüyle karşılaştı.

Çalılarının arasından usulca sokularak oldukça yaşlı görünen bir koyunu vurdu okuyla. Sürü bir anda dağıldı. Ork avını bacağından tutup sürükleyerek kayığın olduğu yere getirdi. İki dost, gerçek bir şölen yaşadılar o gece. Koyunun kalan etlerini ise, isli ateşte kurutarak, sonraki günler için sakladılar.

Torr kendi ülkesine ne zaman ulaşacaklarını bilmiyordu. Ama denizin fırtınalarından sakınmak için kıyı kıyı gittiklerinden yolculuğun uzun süreceğini düşünüyordu.

Günlerce fırtınalarla boğuştular. İkinin de güçten düşüp kuytu bir koya sığındıkları bir gün akşama doğru, kıyıda oturan bitkin bir yaşlı adamla karşılaştılar. Su içirip islenmiş balık eti verdiler yaşlı adama. Az sonra kendine geldi ve konuşmaya başladı. Elini göğsüne götürerek "Ram," dedi yaşlı adam. Adını öğrenmişlerdi ama hiçbir ötekinin dilini bilmiyordu. Sonunda, kumlara çizerek anlattı söyleyeceklerini yaşlı adam.

Önce arkasını göstererek dağları çizdi yere. Küçük küçük insanlar çizdi dağların üstüne. Sonra üstüne taşlar atarak dağları örttü. Küçük bir adam çizdi. Kendisi olmalıydı bu. Denizi çizdi. Dağlarla deniz arasında uzun bir çizgi uzatarak kendisini getirdi kıyıya. Sonra kendisini ve yardımına gelen bu iki genci çizdi kumların üstüne.

Öykü tamamlanmıştı. Dağlarda yaşıyordu Ram. Göklerden gelen, üstlerine devrilen taşlar (bu bir deprem olmalıydı) tüm halkını yok etmişti. Bir tek o kurtulmuş, buraya kadar gelebilmişti.

Ram'ın kendine gelebilmesi için birkaç gün orada beklediler. Ork, avladığı tavşan ve yaban koyunlarıyla besledi onları. Suyu hemen yakındaki bir dereден alıyorlardı.

Ram çabucak toparlandı. Günlerce süren fırtına da dinmişti. Kabaklarını suyla doldurup üçü birden yeniden atladılar kayığa.

Birkaç gün sonra, heyecanla bağırdı Torr. Uzakta bir ada vardı ve bu ada Torr'un klanının yerleştiği bölgenin hemen karşısındaydı.

Yepyeni bir heyecanla asıldılar küreklere. Çok geçmeden, klanın yaşadığı yere gelmişlerdi ama klanın çadırları yoktu ortalıkta.

Yaşlı bir kadın ve on kadar çocuk karşıladı onları kayıklarını kıyıya çektiklerinde.

Dağları gösterdi kadın. Dağlardan gelen bir klanın bir gece apansız gelip herkesi esir aldığını anlattı ağlayarak. Toplayabildiği çocukları kampın az ötesindeki bir mağaraya götürerek kurtarmıştı saldırganların elinden. Burada günlerdir ne yapabileceğini bilmeden, aç ve susuz çocuklarla birlikte oturuyordu.

Çocuklar açtı.

Ork ve Torr önce çocukları ve yaşlı kadını doyurdu kayıktaki iste pişirilmiş etlerle. Sonra da ne yapılabileceğini tartışmaya koyuldular.

Günlerdir süren yolculukları boyunca Ork ve Torr'un dillerini öğrenmeye başlamış olan Ram sordu Ork'a:

"Senin klan yok? Biz oraya gidecek..."

Büyük kayıkla geldikleri için Ork da Torr da pek mutlu olmuşlardı. Çocuklar ve yaşlı kadın Mea, biraz sıkışık da olsa, kayığın arka tarafına yerleştiler. Ram, denge olsun diye öne oturdu. Torr ve Ork da, ortada kürek çekmeye koyuldular.

İşte o anda, bir acı düştü yüreğine. Bulmak için buralara geldiği sevdiği kadın Şinya yoktu artık. Yaşlı kadın Mea, ona ne olduğunu hiç bilmiyordu. Baskın sırasında hiç görmemişti onu. Kaçıp kurtulmuş olabilirdi. Ama çok az kişi kaçıp kurtulabilmişti ve onlar da yakılıp yıkılan klan kampına bir daha dönmemişlerdi.

Dostunu avutmaya çalıştı Ork.

“Merak etme,” dedi, “gider onu da, öteki tutsakları da kurtarınız...”

Acı acı gülümsedi Torr.

Bu kez rüzgâr ve denizdeki akıntılar onlardan yanaydı. Ama doyurulacak boğaz çoğalmıştı ve çocuklar çabuk yoruyorlardı.

Dinlenmek için kıyıya yanaştıkları günlerin birinde, Torr ava çıkıp büyük bir geyikle geldi. Odunlar önceden hazırlanmıştı. Hemen ateş yakıldı ve Mea herkesi tıka basa doyuracak kadar et pişirdi. Kalan etleri ve geyiğin postunu deniz suyuna batırıp ateşin üzerinde kurumaya bıraktı.

Ram, geyiğin bağırsaklarını alıp ince bir ip haline gelinceye kadar büktü. Sonra onları tek sıra olarak kalın bir dalın üstüne sardı. Bir çatal sopayla dalı ateşin dumanlarının üstüne astı. Sabah uyandıklarında etler pişmiş, Ram’ın dala sardığı bağırsaklar kuruyup sağlam sırm haline gelmişti.

Ötekiler yol hazırlığı yaparken, Ram geyiğin boynuzlarından üç dört olta yonttu kendine. Geyiğin iç organlarından işine yarayacakları alıp büyükçe bir yaprağa sardı.

Yeniden yola koyulduklarında, oltalarından birini sırtına bağladı Ram, ucunu yemleyip suya saldı. Çok geçmeden

kocaman bir balık yakalamıştı. Art arda, hepsini doyurmaya yetecek kadar birkaç balık daha çekti Ram. Artık avlanmak için oyalanmak zorunda kalmayacaklardı.

O gece kıyıya yanaştıklarında büyük bir balık ziyafeti çektiler kendilerine. Yaşlı Mea, çevreden birtakım bitkiler toplamış, balıkları onlara dolma gibi sararak lezzetlerine lezzet katmıştı.

Esir alınıp götürülen klan üyelerini düşünme dışında, herkes pek keyifliydi.

“Hele bir yerimize varalım, onun da zamanı gelecek,” dedi Ork.

Birkaç gün sonra klanın kamp kurduğu yere ulaşmışlardı. Gelenleri büyük bir sevinç ve sevgiyle karşıladı klan halkı.

En çok sevinen Eyşa oldu sanıyorsunuz değil mi? Yanılıyorsunuz, en çok sevinen klanın otacısı Kara oldu. Çünkü Ram onun gençlik yıllarından tanıdığı, bir süre klanında konuk olduğu eski bir dostuydu. İkisi oturup kimsenin anlamadığı Ram’ın dilinde konuşurken, klanın tüm üyeleri gelen çocuklarla ilgilenmeye koyuldu.

Gördükleri ilgi ve yakınlıktan çok mutluydu Mea. Ama akli, esir alınıp götürülen klanın öteki üyelerindeydi.

“Merak etme Mea ana, iki üç güne kalmaz yola çıkar, onları sana getiririz,” diyerek rahatlattı onu Ork.

O üç günün geçmesini en çok yüreğindeki sızıyla Torr bekliyordu.

BASKIN

Avcılardan gözü pek dört genci seçti Ork. Kendisi ve Torr'la birlikte altı kişi olacaktı. Bu sayının yeterli olacağını düşünüyordu.

“Baskın yapmaya gidiyoruz. Daha kalabalık olursak görürler bizi. Onları hazırlıksız yakalayamayız,” diye açıkladı düşüncesini bu sayıyı az bulan Torr’a.

Önce sıkı bir hazırlık yapmaları gerekiyordu. İkişer sadak dolusu ok ve ikişer yay alacaklardı yanlarına. Fazla yay ve oklar kurtaracakları avcılara verilecekti. İkişer mızrak ve sarmaşıktan örülme uzun ipler götüreceklerdi. İpler, gerektiğinde artlarına düşecek olanlara tuzak kurmak için kullanılacaktı. Dönüş yolunda iyi silahlı on iki avcı kendilerini kovalayacak olanlarla kolayca baş ederdi.

Ateş yakmak zorunda kalmamak için yanlarına on gün yetecek kadar kurutulmuş et aldılar. İlk birkaç gün avlanıp ateş yakabilirlerdi ama sonra bu çok tehlikeli olurdu.

Hazırlıklar iki günde tamamlandı. Torr bir an önce yola çıkmak için sabırsızlanıyordu. Acı ve öfke karışımı bir duygu

alev alev yakıyordu içini. Sevdiği genç kadının dağlılara tutsak olduğunu düşünmek, her şeyin ötesinde bir acı veriyordu ona.

Altı yiğit genç, sabah gün doğarken yola çıktılar. Hızla ilerleyip dağlara doğru yürüdüler.

Ortalık pusluydu. Uzaktaki dağlar zor seçiliyordu. Az sonra sis dağıldı, ıslıl ıslıl bir gün doğdu. Geçtikleri orman, yeşilin her tonuyla süslüydü ama onların bu güzellikleri görecektir zamanları yoktu. Hızla ilerlediler. Dağlar şimdi daha yakın görünüyordu.

Güneş yükseldikçe, sıcaktan etkilenecek yavaşlamak zorunda kaldılar biraz. Birkaç dakika mola verip kurutulmuş etlerinden yediler, birkaç yudum su içtiler. Sonra yeniden koyuldular yola.

Akşam hava kararmak üzereyken, karşılarına çıkıveren bir keçi sürüsünün ardından koşup bir oğlak vurarak geldi avcılardan biri.

“Akşam yemeği,” dedi gülümseyerek avını gösterirken.

O geceyi büyük bir kayanın dibinde geçirdiler. Kayanın siperinde yaktıkları ateşte oğlağın etini son damlasına kadar yiyip bitirdiler. Ertesi günkü yürüyüş için güçlü olmaları gerekiyordu.

Sabah gün doğmadan yeniden yola koyuldular.

Dağlar daha da yakın görünüyordu şimdi ve orada kurtarılmayı bekleyen esir alınmış insanlar vardı. Bunu düşünmek yepyeni bir güç verdi avcılara. Daha hızlı yürümeye koyuldular.

O gün yine şanslıydılar. Akşamüstü iki tavşanla kocaman bir yaban kazı hedef oldu oklarına. Keyifle yediler yemeklerini. Erkenden yatıp sabah yine gün doğarken kalktılar ve hızla yola koyuldular.

Öylesine hızlı yürüyorlardı ki, dördüncü gün akşam olmadan dağların eteklerine ulaşmışlardı bile. Gün batmadan bulundukları kayanın dibinde buluşmak üzere tüm avcıları çevreyi araştırmaya gönderdi Ork.

Önce klanın yerini bulmak gerekiyordu.

Aslında hiç de zor olmamıştı bu. Avcılardan biri ormanın içinde ince bir patika bulmuştu. Patikada dikkatlice ilerleyince, klan kampının kurulmuş olduğu geniş düzlükte buldu kendisini. Hemen çalıların arkasına gizlendi. Sine sine çalılığın örttüğü kayanın tepesine çıktı. Oradan tüm kampı görebiliyordu.

Kamp yirmi kadar çadırdan oluşuyordu. Ortadaki yuvarlak çadır klan başkanıyla ailesininki olmalıydı. Öteki çadırlar derme çatmaydı. Görünüşe göre, kendi klanlarına oranla çok daha ilkel bir yaşam sürüyorlardı. Ortalık çöple, pislikle doluydu. Küçük çocuklar bu çöplerin arasında oynuyorlardı. Birkaç erkek ormandan odun getiriyor, birkaç kadın ateş yakmaya hazırlanıyordu. Bir ağacın dalına asılmış kocaman bir geyik vardı yüzülmeyi bekleyen. Bu onların akşam yemeği olmalıydı.

Odun getiren adamlar, geyiği ağaçtan indirip derisini yüzmeye koyuldular. Az sonra, klanın öteki üyeleri gelmeye başladılar. Kimi bir tavşan getirmişti, kimi bitki kökleri, kimi de sebze diye nitelendirebileceğimiz taze bitkiler.

Genç avcı sonunda görmek istediğini görebildi. İplerle ayaklarından birbirine bağlanmış esirler de ellerinde bitki kökleriyle gelmeye başlamıştı. Yanlarında mızraklı muhafızlar vardı. Anlaşılan onları toprağı kazıyıp yenebilecek kök çıkarmada kullanıyorlardı.

Esirler getirdikleri kökleri ateşin başındakilere teslim ettikten sonra çadırlarına götürüldüler. Erkekler ve kadınlar iki ayrı çadırda kalıyorlardı. Kadınlar çadırlarına girerken içeriden çocuk sesleri yükseldi.

Geldiğı patikanın bittiğı yerdeydi esirlerin çadırları. Bu onlara ulaşmayı kolaylaştıracaktı.

Genç avcı, yeterince bilgi edindiğini düşünerek usulca indi kayanın üzerinden. Ormanda, duyduğu en küçük bir sesle gizlenerek, hızla buluşma yerine doğru koştu.

Son gelen o olmuştu. Heyecanla anlattı tüm gördüklerini.

Hemen bir plan yapılması gerekiyordu. Herkes düşündüğünü söyledi. Çoğu kamp yerine saldırıp esirleri zorla kurtarmayı öneriyordu. Ama sayıca çok azdılar. Güç kullanarak başarılı olamazlardı.

“Esir çadırlarının başında mutlaka nöbetçi vardır,” dedi Ork, “önce onları sessizce haklamamız gerek.”

“Sonra da o iki çadırı ötekilerin arasına bir ip gerelim,” diye önerdi Torr, “gecenin karanlığında görmezler, bizi kovalamaya kalkıştıklarında takılıp düşerler. Bu bize zaman kazandırır.”

“Öyle bir ipi patikanın az ilerisinde bir yere de gersek iyi olur,” dedi avcılardan biri.

“Evet, bu harika bir fikir,” diyerek onayladı her ikisini de Ork.

Gecenin ilerleyip klandakilerin yatmasını beklediler uzunca bir süre. Sonra patikayı izleyerek sessizce kampın olduğu yere geldiler.

Tıpkı tahmin ettikleri gibiydi. Esirlerin çadırlarının önünde birer nöbetçi bekliyordu. Ork ve Torr ellerine irice birer taş alıp uyuklamakta olan nöbetçilere yaklaşıırken, iki avcı da esir çadırlarını öteki çadırlardan ayıracak uzun ipi iki ağacın arasına germeye koştular.

Erkeklerin bulunduğu çadırın önündeki nöbetçinin kafasına elindeki kocaman taşı indirirken, “Eminim yarın sabah kendine geldiğinde başı çok ağrıyacaktır,” diye düşündü Torr gülümseyerek. Bu sırada Ork, elindeki taşı öteki nöbetçinin başına indirmişti bile.

Ork işaretini verir vermez çadıra girdi Torr. Erkeklerin kollarını, ayaklarını bağlayan bağları kesmeye başladı ve onlara fısıldayarak kadınlarla çocukların bulundukları çadıra gitmelerini, onları çadırdan sessizce çıkarmalarını söyledi. O daha sözünü bitirmeden üç beş kişi öteki çadırın yolunu tutmuştu bile. Onlarla birlikte Ork da girdi içeri. Sessizce kesildi bağlar. Bebesini kapalı usulca çıktı çadırdan dışarı. Avcılardan biri onları patikaya doğru yönlendirdi. Daha ilerideki ikinci avcı önlerine geçip toplanacakları kayanın dibine götürdü. Kurutulmuş et ve su verdi hepsine.

Dört avcı buluşma yerine gelmişlerdi. Hemen yedek silahlarını klanın avcılarına dağıttılar Birbirlerinin dilinden anlamıyorlardı ama işaretlerle pek güzel anlaşıyorlardı.

Arkada yalnızca Ork ve Torr kalmıştı.

“Bunları böyle cezasız mı bırakacağız?” diye sordu Torr.

“Hayır. Tam karşı uçtan başlayarak, başkanınkiyle birlikte, şu gördüğün yedi çadırı ateşe vereceğiz. Onlar telaşla yaptıklarından fırlayıp saldırının o yandan geldiğini düşünerek oraya koşmaya başlayacaklar. Biz de ters yönde koşup bizi bekleyen dostlarımıza ulaşacağız. Bu bize epeyce zaman kazandırır. Araya bir ip daha gerersek, savaşabileceğimiz korunaklı bir ortam buluruz.”

“Hadi öyleyse, ne duruyoruz?”

Nöbetçilerin ayılıp ayılmadığını bir kez daha denetleyip yemek ateşinden kalan közleri dal parçalarının üstüne koyarak, usulca kampın öte ucuna koştular. İlk çadırdan başkasının çadırına kadar her çadırın eteğine yanmakta olan közleri bıraktılar. Az sonra rüzgârın da etkisiyle bu közler, yıllardır kurumuş olan kamp çadırlarının derilerini alevlendirecek, içerisini dumana boğacaktı.

İki dost koşarak hemen uzaklaştılar oradan.

Buluşma yerine geldiklerinde herkes onları bekliyordu. İşte şimdi zor bir yürüyüş başlayacaktı. Bir yandan düşmanla uğraşacak, bir yandan da koca bir klanı doyurmak, içecekleri suyu sağlamak zorunda kalacaklardı.

“Savunmaya uygun bir yer bulana kadar yürüyeceğiz,” dedi Ork. Önlerindeki en uygun yere bir ip daha gerilmesini önerdi. “Ne yöne doğru yürüdüğümüzü anladıklarında ardımıza düşeceklerdir. Bir ip daha gerersek onları bir parça daha yavaşlatır.”

Artık on iki avcı olmuşlardı. Ork, iki avcuyu artçı olarak bıraktı. Görevleri düşmanla ilgili en küçük bir şey görürlerse yıldırım hızıyla koşup bilgi getirmektir.

Herkes birbirine yardım ediyor, ağır ağır ilerliyorlardı. Gün ağarmaya başlamıştı. Yeni, güzel bir gün başlıyordu ama o gün neler yaşayacaklarını hiçbirisi bilmiyordu. Bir derenin önüne geldiler. Kayalık bir yeri seçti Ork. "Bu kayaların ardında kamp kuracağız ve dinleneceğiz," dedi. İki avcuyu dere boyunca ilerleyip avlanmaları için görevlendirdi. Gençlerden birkaçına da kayalığın tepesine koca koca taşlar çıkarmalarını söyledi. Gençler, taşla doldurdular kayalığın tepesini.

Torr, kurtarılan tutsakların arasında Şinya'yı bulamamıştı. Kimse görmemişti Şinya'yı. Tutsaklar arasında yoktu. Şinya'ya ne olduğunu kimse bilmiyordu.

Halkını kurtarmış olmanın sevinci şimdi yerini tümüyle sevdiğini yitirmenin acısına bırakmıştı. Utanmasa, oturduğu yerde başını dizlerinin arasına koyup ağlayacaktı Torr. Bu durumda, ona yardım için yapabileceği hiçbir şey yoktu Ork'un. En iyisinin dostunu yalnız bırakmak olduğuna karar verdi. Yapacakları yolculuğun güçlükleri, acısını unutmaya yardımcı olacaktı.

Avcılardan önce, artçılar döndü.

"Sonunda şaşkınlıktan kurtulup ardımıza düştüler," dedi soluk soluğa artçılardan biri.

"Gelecekleri varsa, görecekları de var," dedi Ork. Dokuz okçuyu kayaların ardında siper alabilecekleri yerlere yerleştirdi. Birkaç genci kayalığın tepesine çıkardı. En geriye de

mızrakçıları yerleştirdi. Mızrakçılar son çare olacaklardı ama, gelen başıbozuk saldırganların daha önce önlenebileceğine inanıyordu Ork.

Bir an başını kaldırdı, gökyüzüne baktı. Mavi gök içinde güneş ışıl ışıl, çevrede doğa renk renk, her şey böylesine bir güzellik ve barış içindeyken, anlamsız bir savaşa ne gerek vardı?

Ork, kendisinden binlerce yıl sonra bile insanların bu güzel dünyayı, üstelik daha büyük savaşlarla kirleteceğini bilmiyordu elbette.

Biraz da, pusuya düşmemek için sakınarak yaklaşan ilk öbek savaşçı ellerinde okları ve mızraklarıyla kayalığın altına geldiklerinde, “Yollayın taşları!” diye bağırdı Ork.

Taşlar, gelen savaşçılardan epeycesini yaraladı, savaş dışı bıraktı.

“Oklayın ayakta kalanları ama kollarından, bacaklarından vurun, öldürmeyin!” diye bağırdı bu kez Ork.

Kalanlar da, okçuların atışıyla sapır sapır döküldüler. Arkadan gelenler, geledemediler. Bağrışarak kaçmaya başladılar.

Ava gidenler, akşam yemeği için hepsine yetecek büyüklükte bir geyikle döndüklerinde, savaş bitmişti bile. Ne onlardan ne de düşmanlardan biri ölmüştü...

Ork, tutsak alınan yaralıları, “Benim dilimi bilen var mı?” diye sordu.

Kimseden ses çıkmadı.

“Ben onların dilini bilirim,” dedi kurtarılmış tutsaklardan bir yaşlı adam, “sen söyle, ben anlatırım.”

“Şimdi hepiniz benim tutsağımsınız,” dedi Ork ve onların diline çevirdi bunu yaşlı adam. “Alıp götürebilirim sizi. Ama götürmeyeceğim. Çünkü biz bu güzel yeryüzünde, barış içinde yaşamak istiyoruz. Yaralılarınıza yardım ederek toparlanın ve gidin. Başkanınıza da söyleyin, çevredeki klanlara düşmanca davranmayı sürdürürse, bundan beter şeyler gelecektir başına.”

Yaşlı adam bu sözleri de çevirdikten sonra, yaralılar birbirlerine destek olarak gitmeye koyuldular.

Az sonra, koca geyik yüzülüp parçalandı, yakılan ateşin üstünde pişirilmeye başlandı.

“Yola nöbetçi dikmeliyiz,” dedi Torr endişeyle.

“Nöbetçiler, pişmiş etlerden paylarını alarak yerlerine git-tiler bile,” diye yanıtladı onu Ork.

İlk kez gülümsedi Torr. Tüm ayrıntıları düşünebilen bir dostunun olması pek güzeldi doğrusu. Bir kıyıya oturup paylarına düşecek etlerin gelmesini beklediler.

Önce çocuklar ve yaşlılara dağıtıldı pişen etler. Sonra kadınlara, en son da erkeklere. Bir parça et kalmıştı butlardan birinin üstünde. Tam doymamış olan Ork yerinden kalkıp o et parçasını almaya yöneldiyse de, geç kaldı. Kalabalığın arasından yıldırım gibi fırlayan bir oğlan, ondan önce kapıverdi eti.

Herkes güldü Ork’un şaşkınlığına. Ama küçük oğlan buttan kopardığı etin yarısını Ork’a uzatınca onlar da pek şaşırdılar.

“Eh, artık seninle ortağız,” diye kahkahalarla gülerek oğlanı kucağına aldı Ork.

Çocuk bir şeyler söylemişti ama anlayamadı. Çevirdi çocuğun sözlerini Torr.

“Benim adım Art. Anam da öldü, babam da, bundan sonra anam babam sensin,” diyordu oğlan.

“Baban benim, tamam, ama ananı gittiğimiz yerde bulacaksın,” diyerek yanaklarından öptü oğlanı Ork.

O gece, yeni baba ve oğul birbirlerine sarılarak uyudular çimenlerin üstünde. Böyle bir duyguyu hiç yaşamamıştı Ork daha önce.

Nöbetçileri denetlemekten dönen Torr, onların böyle mutlu uyuduğunu görünce, keyifle gülümsedi.

İki klan artık bu yeni baba-oğul sayesinde akraba olmuşlardı...

KLANLARIN BİRLEŞMESİ

Verdikleri dersten sonra, dağdaki klanın kendilerine saldırmaya kalkışamayacağını bildiklerinden, bir yerden ötekine göç ederken yaptıkları gibi, keyifle geçirdiier yolculuklarını. Çalılardan da olsa, kaya kovuklarının önüne çadıra benzer barınaklar kuruyorlardı. Yaşlıların, çocukların ve kadınların soluk alması için bir, iki gün dinleniyorlardı orada. Acele etmelerine gerek yoktu. Yaralar sarılıyor, ağlaşıarak, söyleşerek acılar dindiriliyordu.

Doğanın tüm canlılara verdiği en büyük armağan olan yaşam sürüyordu yine de. Avcılar çevrede bol olan avların en güzellerini avlayarak geliyorlardı. Bir şölene dönüşüyordu akşam yemekleri.

Yürümekte zorlanan kimi yaşlılar için üçgen biçimli kızaklar yapmışlardı. Alt ucundan bağlanıp üst yanı kanat gibi açılan sıırıkların üstüne postlar yerleştirmişlerdi. Yaşlılar postların üstünde yatıyor, gençler kanatların açık ucundaki sıırıklardan tutarak kızakları sıırıyla çekiyordu.

Ork, avcılardan birini önden yollamıştı klana ve Mea anaya haber iletmesi için. Güzel haber gitmişti gitmesine ama,

onların klanın kampına ulaşması tam otuz iki gün sürmüştü. Annelerin, babaların Mea'nın kurtardığı çocuklarla çığlık çığlığa buluşması, sarılıp öpüşmesi gerçekten göz yaşartıcıydı.

Onların bu sevincini izleyen Torr, ilk kez içindeki acıyı bastırdı. O da bu sevince katıldı.

Gelenleri sevgiyle kucakladı yerleşik klan halkı. Ama kış yaklaşıyordu. Yeni insanlar için yeni çadırlar, yeni giysiler, kış geçirecek daha çok yiyecekler gerekiyordu.

Önce, gelenleri barındırmak için birkaç çadır kuruldu, onların barınması sağlandı. Sonra el birliğiyle beslenme konusuna el atıldı.

Doğa hepsini sunuyordu kendilerine. İki klan halkı, el birliğiyle kış için hazırlık yapmaya koyuldu. Yaban sığırları, geyikler, balıklar avlanıp etleri odun isinde pişiriliyor, derileri tuzlu suda işlenip kurutularak daha sonra kullanılabilecek bir hale getiriliyordu.

Kışa hazırlanmak zor bir işti ama, el birliğiyle harcanan çabalar hepsini kolaylaştırıyordu.

Ork, ilk geldikleri gün kucağındaki oğlanı, Art'ı uzattı Ey-şa'ya.

"Bu çocuğun babası ben oldum, annesi de sen olacaksın. Ona iyi bak," dedi.

Art ve Eyşa o anda tutulmuşlardı, adeta âşık olmuşlardı birbirlerine. O günden sonra bir daha ayrılmadılar. Yenecek bitki ve kök toplamaya birlikte gittiler, el çarpma oyununu birlikte oynadılar, akla gelebilecek her şeyi birlikte yaptılar...

Birleşen iki klan, odun toplamaktan odun isinde et kurutmaya kadar her türlü hazırlığını yapmıştı kış için.

Verdikleri büyük gözdağından sonra dağdaki klandan da herhangi bir saldırı beklemiyorlardı.

Birbirlerinin dillerini bile anlamayan iki klan birleşip tek klan olmuş, dostluk içinde yaşamaya başlamışlardı. Dil sorununu kısa sürede çözülmüş, özellikle çocuklar iki klanın dillerinden oluşan ortak bir dil kullanmaya başlamışlardı. Örneğin bir dilde “bu”, ötekinde “gu” olan “git” sözcüğü yerine, “bugu” diyordu çocuklar. Böylece iki eski dilden, yeni bir dil doğuyordu.

Bu sevgi ve barış ortamında birden Art’ın “çok önemli” bir sorunu çıktı ortaya.

Bir akşam, yemekler dağıtılırken, “Ben anamla da, babamla da birlikte yatmayı çok seviyorum,” diye yakındı klan başkanına Art. “Ama ikisine birden sarılıp yatamıyorum. Bunun çözümü nedir?”

Klanın tüm üyeleri kahkahalarla güldü Art’ın bu yakınlığına. Gülmeyen bir tek başkan vardı.

“Bu sorunun çözümü, onların evlenmesidir,” dedi başkan ciddi bir yüzle.

“Öyleyse evlendirin onları,” diye bağırıp koşarak kaçtı oradan küçük çocuk.

Keyifli olduğu kadar ciddi bir sorun gelmişti gündeme.

Klan üyesi Art’ın bu sorununu çözümlemek gerekiyordu.

Başkan önce Eysa’ya sordu, “Kızım sen bu gençle evlenmek istiyor musun?” diye.

Başını önüne eğerek yanıtladı soruyu Eyşa.

“Oğlum sen bu kızla evlenmek istiyor musun?” diye Ork’a sordu bu kez başkan.

“Evet,” dedi Ork, “gücüm yettiğince onun ve oğlumuz Art’ın yanında olacağım.”

“Öyleyse düğün şenliği başlasın,” dedi başkan, “yarın Eyşa ile Ork’u evlendiriyoruz. Art’ın törelerimize göre bir ana-babaya kavuşmasını sağlıyoruz.”

Klanın tüm üyeleri, ellerine geçirdikleri taşları birbirine vurarak çılgınca alkışladı başkanın bu sözlerini.

Tören ertesi gün yapılacak ve Art hem bir anneye hem de bir babaya kavuşacaktı.

DÜĞÜN

Ertesi sabah erkenden yola çıkan avcılar, akşam yapılacak düğün töreni için büyük bir yaban sığırı avladılar.

Güneş ufka yaklaştığı sırada, klan üyeleri ortada en yaşlılar olmak üzere çemberler halinde dizilip kampın ortasındaki alana oturdular. Klan başkanı, bir yanına Eyşa'yı öteki yanına Ork'u alarak çemberlerin ortasındaki boşluğa geldi. Aynı soruları yeniden sordu:

"Kızım sen bu gençle evlenmek istiyor musun?"

Başını önüne eğerek "Evet," dedi Eyşa.

"Oğlum sen bu kızla evlenmek istiyor musun?"

"Evet," dedi Ork, "yaşadığım sürece onun ve oğlumuz Art'ın yanında olacağım."

Klan başkanı, ince şerit halinde kesilmiş bir koyun derisiyle Ork'un sağ elini Eyşa'nın sol eline bağladı. "Sizleri karı koca ilan ediyorum. Ömür boyu mutlu yaşayın," dedi.

Törenin bu ciddi havasını birden ortaya fırlayıp hoplaya zıplaya, "Yaşasın, artık benim de hem annem hem de babam

vaaaaar!" diye bağıran Art'ın yaptığı soytarılıklar bozdu. Tüm klan üyeleri katıla katıla güldü küçük oğlanın bu haline.

Eyşa ve Ork artık karı koca olmuşlardı.

Ateşler yakıldı hemen. O gün sabahtan vurulan yaban sığırı parçalanıp pişirmeye başladı.

Ork ve Eyşa, klanın en sevilen gençlerindendi. Özellikle Ork zekâsı ve cesaretiyle her zaman klanın gurur kaynağı olmuştu. Bu iki gencin birleşmesi beklenen bir şeydi. O nedenle herkes pek neşeliydi. Şarkılar söyleniyor, gülünüp eğleniliyordu.

Güneş batmış, hava kararmaya başlamıştı.

Yabancı bir adam belirdi kampın önünde.

Çocuklar koşuşmayı bıraktılar. Sesler kesildi. Gözler yabancı adama döndü.

Adam yüksek sesle bir şeyler söyledi ama kimse anlamadı. Adam belli ki dağlı klandan geliyordu. Elinde büyük bir şey taşıyordu. Akşamın alacasında ne olduğunu seçmek kolay değildi.

Kurtarılmış tutsaklardan daha önce de çevirmenlik yapmış olan yaşlı adam öne çıktı. "Dağ klanı başkanının saygılarını sunduğunu söylüyor," diye çevirdi adamın sözlerini.

Adam yeniden bir şeyler söyledikten sonra elindeki şeyi Ork'un ayaklarının dibine bırakıp geri çekildi.

"Az sayıda adamıyla, çok sayıdaki avcılarını durdurmayı başaran, ama hiçbirini öldürmeden klanına geri yollayan büyük savaşçıya bu güzel gününde özel bir armağan göndermek istemiş."

Ork yerdeki şeyi bir ucundan tutarak savurup açtı. Bu çok güzel bir aslan postuydu. Çok değerliydi. Ork ne diyeceğini şaşırmıştı.

“Teşekkür etsene oğlum,” diye seslendi klan başkanı.

Ork önce teşekkür etti. Sonra da, “Başkanına söyle,” dedi, “bizimle barış içinde yaşamak istiyorsa, biz Büyük Tuzlu Su Klanı hep dostuz. Ama kötü amaçlarla yaklaşırsa klanımıza, bükemeyeceğiniz kadar güçlü bir bileğimiz var bizim. Ona dostluk dileklerimizi ilet.”

Yaşlı adam bu sözleri çevirir çevirmez, yabancı elini havaya kaldırıp selam verdi ve koşarak uzaklaştı oradan.

O günden sonra klanın adı Büyük Tuzlu Su Klanı olarak anıldı.

Başkan, Ork’un yanına gelip “Çok güzel konuştun,” dedi. Ama Ork’u düşündüren bir başka konu vardı. Bu adamlar onları yenilgiye uğratan kişinin kendisi olduğunu ve o gün evleneceğini nasıl öğrenmişlerdi?

“Demek ki bizi gizlice gözetliyorlar,” dedi başkan.

“Öyleyse daha dikkatli olmalıyız. Çevreye daha çok nöbetçi koymalıyız.”

“Bence buna hiç gerek yok. Altı avcıyla onlara öyle bir ders verdiniz ki, bize saldırmaya cesaret edemezler. Çevremizdeki en yüksek ağaçların tepesine iki gözcü yerleştiresek yeter. Hem görmüyor musun, adamlar derslerini öyle almışlar ki, sana gerçekten çok değerli bir armağan gönderdiler.”

Ork’u pek yatıştırmamıştı bu sözler. Bu değerli armağanın ardında bir oyun olduğunu düşünüyordu o. Ama başkana karşı çıkamazdı.

Bu büyük sessizliğin ardından, önce çocuklar başladı gü-lüp eğlenmeye, koşuşturmaya. Sonra sağdan soldan şarkılar yükseldi.

Ork, sevgili karısının elinden tutarak, değerli postun üstüne oturttu onu. Keyifle koşturmakta olan Art'ı yakalayıp annesinin yanına yerleştirdi. Dağlarda yankılanan gür bir çılgılık attı ve postun çevresinde dans etmeye koyuldu.

Alevlerin odunlar üstündeki oynaşmasına benzeyen kıvrak bir danstı bu. Ork'un ilk birkaç adımından sonra klanın geleneksel düğün şarkısını söylemeye başladı herkes.

Ork dönüyor, zıplıyor, kollarını uzatarak göğşe ulaşmaya çalışıyor, elleriyle toprağı okşuyor, yine dönüyordu. Halkına sunduğu yağmurlar için gökyüzüne, bitki ve hayvanlar için yeryüzüne teşekkürlerini sunuyordu. İnanılmaz bir dans gösterisiydi bu. Sonunda, soluk soluğa, aslan postunun üzerine, karısıyla oğlunun yanına oturdu.

Şarkılar sustu.

Herkes, yeni çifte armağanlar sundu. Armağanlarını postun önüne bırakanlar, su kabağından yapılma kaplarıyla nar gibi kızarmış olan etlerden paylarını almaya koştular.

Başkan, büyük bir ayı postu armağan etti çiftlere. Soğuk kış aylarında buna sarınıp sıcacık uyuyabileceklerdi. Ama en güzel armağanlar Torr'dan geldi.

İleride doğacak bebek için yavru geyik derisinden Mea anaya diktirdiği giysiler getirmişti Torr. Onları Eyşa'nın önüne bıraktı. Yüzü pembeleşerek teşekkür etti Eyşa. Art'a, koşarken ayaklarını koruması için sığır derisinden yapılmış bir

çift sandalet verdi. Oğlan hemen sandaletlerini ayağına geçirip koşmaya kalkışınca, çekip oturttular onu. Art pek hoşlanmamıştı bu işten ama, çaresiz oturdu yerine. Elbet onun da sırası gelecekti.

Ork için Torr yaban sığırı boynuzlarından yapılma bir yay getirmişti. Sığır boynuzları ortadan, esnek sedir ağacından kalın bir dalla birleştirilmişti. Yalnızca esnek bir daldan yapılmış yaylara oranla, okunu çok daha sert ve iki kat uzağa atardı bu yay. Bir de küçük sürprizi vardı: Geyik boynuzundan yapılmış irili ufaklı oltalar. Kendi elleriyle yapmıştı hepsini de Torr.

Ork, bu can dostuna içten teşekkürlerini sundu. Onun getirdiği bu armağanlar gerçekten de çok değerliydi. Hele yay, çok ince bir işçilik ürünüydü.

Yenildi, içildi, şarkılar söylendi, oyunlar oynandı. Art yeni sandaletlerini giyip dört bir yana keyifle koşturmak için fırsat bile buldu. Sonra, ateşlerin üstü külle örtüldü ve herkes yavaş yavaş uyumaya gitti.

Art, o geceyi Torr amcasıyla geçirmek zorunda olduğunu öğrenince pek şaşırды. “Ama benim artık hem annem hem de babam var, ben onlarla uyumak istiyorum,” diye direndi.

Anneyle babanın ilk geceyi yalnız geçirmeleri gerektiği söylendi ona. Kimse nedenini açıklamadı. Art’ın direnmesi sürünce, “Törelere böyle,” dedi Torr, “kimse karşı çıkamaz törelere. Sen bile.”

Törelere çok önemli şeyler olduğunu öğrenmişti Art. Yakınmayı kesti. Eyş ve Ork kendilerine sunulan armağanları

toparlayıp yeni çadırlarına giderken, o da ister istemez Torr'un kaldığı çadıra yöneldi.

Klan başkanı, akıllı ve tedbirli bir adamdı. Ork'un endişelerini o da paylaşıyordu ama bunu açığa vurup düğünün tadını bozmak istememişti.

Gecenin karanlığında gözcüler bir işe yaramazdı, ama o iki avcıyı gün doğmadan iki yüksek ağacın tepesine çıkarak gözcülük yapmak üzere görevlendirdi. İki avcıyı da Dağ Klanı gece bir baskın yapmaya kalkışırsa diye, onların gelebilecekleri yol üzerinde ileri bir noktaya nöbetçi olarak dikti.

Gerçekten de kurt, ava çıkmak için karanlığı bekliyordu. Dağ Klanı'nın değerli bir armağanla yolladığı adam, kamp-taki çadırların yerleşimi ve kampa nasıl saldırabilecekleri konusunda ayrıntılı bilgilerle dönmüştü...

Dağ Klanı, saldırı için hazırlanmış, şenliğin sonrasında Büyük Tuzlu Su Klanı'ndaki herkesin uyumasını bekliyordu.

SAVAŞ

Gecenin epeyce ilerlemiş bir saatiydi. Ay ışığı ortalığı bir parça aydınlatıyordu. Başkanın ileri bir noktaya gönderdiği nöbetçiler, dalların, çalılarının arasından gelen hışırtılar duyular. Önce bunu gelip geçen bir hayvan sürüsü sandılar. Ama hayvan sürüleri, topluca ilerlerdi. Bu hışırtılar ise dağınık yerlerden geliyordu.

Nöbetçilerden biri hemen kampa koşup başkanı uyandırdı.

Başkan planını çoktan yapmıştı. Herkesin uyandırılmasını söyledi. Yaşlılar, kadınlar ve çocuklar dere kıyısına gönderildi. Avcılar ise kampın çadırlarını çevreleyecek biçimde dağılıp gizlendi. Dağlılar gelirse, kamp alanının içine girdikleri anda pusuya düşmüş olacaktı. Ayın ışığında, becerebilirlerse öldürücü yerlere ok atmamalarını söyledi başkan avcılara. Sonra beklemeye koyuldular.

Az sonra ikinci nöbetçi koşarak geldi. Kalabalık bir savaşçı kitlesi geliyordu kampa doğru. Önceki yenilgilerini hazmedemeyen dağlılar belli ki günlerce önceden hazırlık yapıp

diplerine kadar sokulmuşlar, şimdi da baskın yapmaya geliyorlardı.

“Biz onlardan daha kalabalık, daha güçlü ve hazırlıklıyız,” dedi başkan, “derslerini alır ve dönerler geldikleri yere. Ben komut verene kadar bekleyin.”

Az sonra dağlıların öncüleri usulca sokuldu kampa. Ortalıkta kimsenin olmadığını, kimsenin kendilerini fark etmediğini görünce, gerideki avcılara haber yolladılar. Kalabalık bir grup gelip çadırların önünde yerlerini aldı. Hep birden saldırıp çadırlardakileri kısıkvırak yakalayacaklarını sanıyorlardı. Tam onlar çadırlara yöneldikleri sırada, “Oklayın şu sersem-leri,” diye bağırdı başkan

Saldırganlar ne olduğunu anlayamadan dört yandan oklandılar.

“Kaçış yollarını kapatın!” diye bağırdı başkan. Çember kapandı. Kaçacak yer kalmamıştı saldırganlar için. Sonunda hepsi teslim olmak zorunda kaldı. Sağlam olanlar elleri ve ayakları bağlanarak bir köşeye oturtuldular. Başlarına nöbetçiler dikildi. Yaralı olanlarınsa, otacı Kara gelip bakımlarını yaptı, yaralarını sardı.

Tam yetmiş iki kişiydi tutsak edilenler. Saldırganların çok azı kaçabilmişti.

Gün ağarıyordu.

Yaralıların iniltileri yürekleri acıtıyordu.

Klanın tüm avcılarına biraz dinlenmelerini önerdi başkan. Şimdi sıra onlardaydı. Bu uslanmaz Dağ Klanı’na bu kez onlar saldıracaktı.

O gün akşama kadar hazırlıklar tamamlandı. Elli kişilik bir avcı grubu ertesi sabah gün doğmadan yola koyuldu. Başlarında Ork ve kendisine yardımcı olarak seçtiği Torr vardı. Kendi klanlarına ulaşmaya çalışan yaralı ve güçsüz saldırıganlara bir gün sonra yetiştiler. Hepsini tutsak alıp iki avcı eşliğinde kampa gönderdiler.

Üç gün sonra Dağ Klanı'nın bulunduğu yere ulaşmışlardı. Kendileriyle savaşabilecek kimse yoktu kamp yerinde.

Çevrede ve çadırlarda bulunan herkesi kampın ortasındaki alana topladılar. Klan başkanı da aralarındaydı.

Sözlerini çevirecek yaşlı adam aralarında değildi ama, anlayacağını umarak bağırdı ona Ork:

"Sen iyi bir başkan değilsin. Git buradan, git! Biz barış içinde yaşamak istiyoruz. Sense, savaş peşindesin. Git buradan!"

Böyle derken, eliyle dağların ötesini gösteriyordu.

Başkan anlamıştı. Başını öne eğerek Ork'un gösterdiği yöne doğru yürümeye koyuldu. İçinde öfke ve intikam kıvılcımları parlıyordu ama yapabileceği bir şey yoktu. Bu genç avcı, bir daha toparlanamayacağı biçimde yenmişti onu.

Yanlışlarını anlamıştı ama düzeltmek için artık çok geçti. Ağır ağır bilinmeyen bir yöne doğru yürüdü. Ondandır daha hiçbir haber alınmadı.

Ork, kamptaki çadırların ve kış için hazırlanmış besinlerin bir öbeğini toparlatarak, herkesin gücü kadar yük taşımasını buyurdu. Torr'un komutasında onları kamp yerine yollarken, ayağına tez bir avcıyı da ulak olarak başkana yolladı. Geride kalan yiyecek ve eşyaların kendi kamplarına

taşınabilmesi için, yük taşıyabilecek herkesin dağlıların kampına yollanmasını istiyordu. Kendisi beş avcıyla birlikte yırtıcı hayvanlara karşı kampı korumak üzere geride kaldı.

On beş gün sonra, dağ kampının tüm çadırları, eşyaları ve kış için hazırlanmış yiyecekleri, Büyük Tuzlu Su Klanı'nın kampına taşınmıştı.

Uygun yerlere birkaç çadır kuruldu. Dağlıların hepsi yerleştirildi. Ama çadırlar yeterli değildi. Bu sorunun çözülmesi gerekiyordu.

Başkan, herkesin katılmasını istediği büyük bir toplantı düzenledi.

"Sayımız çok arttı," dedi. Söyledikleri yaşlı adam ve Torr tarafından öteki iki klanın diline çevriliyordu.

"Biz büyük bir halk olduk. Geçmişteki çekişmeleri, savaşları unutup birlikte, barış içinde yaşamalıyız. Burada bulunan hiç kimse tutsak ya da köle değildir. Bir araya gelen bu üç klanın tüm üyeleri birbirine eşittir. Hiçbirinin ötekine üstünlüğü yoktur. Biz de çok uzaklardan gelip yerleştik buraya. Ama artık 'biz' dediğimde, sözünü ettiğim, burada bulunanların hepsidir. Biz artık Büyük Tuzlu Su Klanı'yız. Çocuklara bakın... Ne güzel kaynaştılar, hep birlikte oynuyorlar. Biz yetişkinler de onlar gibi davranmalıyız. Barış içinde, birlikte yaşamaya var mısınız? İstemeyenler, eşyalarını alıp özgürce istedikleri yere gidebilirler..."

Önce bir sessizlik oldu. Sonra insanlar, yandan yöreden buldukları çakıl taşlarını birbirine vurarak alkışlamaya başladılar başkanı. Üç klandan da birer sözcü kalkıp, barış içinde birlikte yaşanabileceğini gördüklerini anlattılar.

Klanlar arası çekişme ve savaş dönemi bitmiş, birlikte yaşama dönemi başlamıştı. Bundan sonra o yörede barış ve kardeşlik egemen olacaktı.

Önce dil sorunları yaşandı ama, kolayca çözümlendi bu da. Asıl sorun, kışa hazırlıktı. Klan halkının sayısı üç katına çıkmıştı. Avcılar av peşinde koşarken, gençler balık avlamaya, kadınlar ve çocuklar ise ormandan kışlık yakacak toplamaya koşturmuşlardı.

Herkesin kışı rahatça geçirmesine yetecek kadar çadırları yoktu. Yaşlıların deneyimleri yardıma yetiştii hemen. Onların önerisi üzerine, yakındaki bir kaya kovuğunu genişlettiler el birliğiyle. Önünde, çok sayıda direk desteklenmiş, sık çalılardan geniş bir alanı örtecek büyüklükte bir kubbe oluşturdular. Çalıların üstünü çamurla kapladılar. Ava gidenler dışında çocuk, yaşlı herkes yardım etti bu işe. Sürdükleri ilk kat çamur kuruyup yer yer çatlayınca, üstünü yeniden çamurla sıvadılar. Alta, direklerden yeni destekler yerleştirdiler. Üstteki çamur kuruyunca bir kez daha sıvadılar. Büyük bir yapay mağara, çadırlardan daha korunaklı, çok daha geniş bir barınma alanı oluşturdular böylece. Belki de kerpiç kullanarak yapılan ilk barınaktı bu. Yüzyıllar sonra, Çatalhöyük'te evlere dönüşecek, yurdumuzda günümüze kadar kullanılacaktı.

Bu arada Ork, Torr ve öteki avcılar, kışı geçirmelerine yetecek kadar av peşindeydiler. Ork, balık avlamaya dönmüştü yeniden. Kayıklardan biriyle açılıp denizi yemleyerek büyük büyük balıklar yakalıyordu. Oğlu Art her zaman yanındaydı. O da uzun bir kamışa bağlanmış oltasıyla koca koca balıklar yakalıyordu. Zaman zaman Eysa da onlara katılıyordu.

Torr avcılarının başına geçmişti. Nereden ne sürüsünün geçmiş olabileceğini en iyi o anlıyordu. Kadınlar ve çocuklarsa, yenebilecek sebzeleri topluyor, kimi de bunları asarak kış için kurutuyordu. Bunlar kışın sebze gereksinimini karşılayacaktı.

Bu arada, getirilen avların derilerini temizleyip tuzlayarak kurutmak da onların görevleri arasındaydı.

Çocuklar, yakındaki ormanlardan çalı çırpı, kurumuş dal toplayıp getiriyorlardı. Bir arı kovanı gibiydi klan kampı. Odunlar kolayca ulaşılabilir yerlere istifleniyor, balıklar ve av etleri yaş dalların isinde pişiriliyor, ayrıca birleşik üç klan halkı için her gün yemekler hazırlanıyordu.

Herkes bir işin ucundan tutuyordu, el birliğiyle kışa hazırlanıyordu.

Herkes çok mutluydu.

Yiyecekler, yakacaklar derken ansızın kış bastırdı. Tüm şiddetiyle geliverdi.

KIŞ VE BAHAR

O kış biraz zor geçti. Bir sabah uyandıklarında, her yanın bembeyaz karla kaplı olduğunu gördüler.

Hava çok soğuktu. Yine de güldü tüm klan halkı. Artık dededen su getirme sorunu yoktu. Karı eritip bol bol su içebilirlerdi. Avcılar da güldü. Onlar da artık hayvanların karda bıraktıkları izleri kovalayarak kolayca ulaşabilirlerdi avlarına. Odun toplamaya gidenler de gülüyorlardı. Karın ağırlığıyla kırılıp düşen kuru dalları toplamak daha kolay olacaktı şimdi.

Birleşik klan, el birliğiyle her tür zorluğun üstesinden gelinebileceğini görmüştü.

Mağara kovuğu ve üstünü çamurla sıvayarak çalılardan oluşturdıkları barınak, en sıcak, en sevilen toplanma yeri olmuştu. Yaşlılar ve çocuklar gün boyu oradan ayrılmıyorlardı.

O kışı, birbirlerinin dilini öğrenerek, boş zamanlarında çok eskiden gelen masalları, efsaneleri anlatıp dinleyerek geçirdiler. Gençler bir yandan da, kovuğun dibini ellerindeki taş baltalarıyla kazıyarak, orayı daha geniş bir mağaraya dönüştürüyorlardı. Kısa sürede mağara, gerektiğinde tüm klan halkını içine alabilecek kadar genişlemişti.

Kar yağışı durmaksızın sürüyordu. Kış aylarında kar görmeye alışkındı tüm klan halkı ama böylesine yoğun bir kar yağışını şimdiye kadar klanın en yaşlıları bile görmemişti. Kampın çadırları neredeyse yarıya kadar kara gömülmüştü. İnsanlar dışarıya çıkabilmek için su kabaklarıyla kar kürümek zorunda kalmışlardı. Yürüyüp bir yerden ötekine gitmek neredeyse olanaksızdı.

Herkes çadırının önündeki karı kürüyerek, kampın ortasındaki alana doğru bir yol açtı. Ama yağış böyle sürerse, çadırlardan burunlarının ucunu çıkarmaları bile olanaksızlaşacaktı.

Başkan, depo olarak kullanılan büyük çadırlardan, herkesin kendi çadırına bir ay yetecek kadar et götürmesini buyurdu. Ayrıca toplanan odunlardan da yeteri kadarını kendi çadırlarının yakınına taşımalarını önerdi.

Önce yiyecek çadırlarına koştı klan halkı. Hepsine aylarca yetecek kadar yiyecek vardı. Herkes çadırındaki insan sayısına göre hakça, eşit oranda et ve kurutulmuş sebze aldı. Sonra odun paylaşımına geldi sıra. Gelecek kışa bile yetecek kadar odun biriktirmişlerdi. Odunlardan da gereksinimlerini karşılayacak kadarını aldılar. Bu arada çocuklar ortalığa fırlamış, akla gelmeyecek oyunlar oynuyorlardı karda.

O sırada gökten ceviz büyüklüğünde dolu yağmaya başladı. Herkes çadırlarına sığındı.

İki gün boyunca yağdı dolu. Çadırlar yarı boylarına kadar, ceviz büyüklüğünde dolu taneleriyle kaplandılar.

Birkaç saat önce yiyecek ve yakacak için önlem almamış olsalardı, çadırlarına yiyecek ve odun taşıırken tüm klan

yaralanabilir ya da ölebilirdi bu afet nedeniyle. Yine de çok şanslıydılar. Yağan yoğun kara karşı ilk anda aldıkları önlem hepsini kurtarmıştı.

Yoğun dolu yağışı günlerce sürdü... Hava inanılmaz derecede soğuktu. Bir çadırdan ötekine gitmek olanaksızdı. Bu sıkıntılı günlerde, artık iyice genişletilmiş olan kovuktan gelen şarkıları, kahkahaları duyabiliyordu tüm klan halkı. Orası gerçekten de klanın en keyifli barınağı olmuştu.

Sonra bir gün, çadırlara vuran takırtılar kesildi. Ayı postunu sırtına alan Ork başını dışarıya uzattı.

Gökyüzünü örten kara bulutlar temizlenmiş, güneş tüm ışıltısıyla belirmişti tepede. Kocaman bir gökkuşağı, gökyüzünü süslüyordu.

Her yan bembeyaz olmuş, buz tutmuştu. Yandaki küçük derenin şırıltısı kesilmişti. Belli ki donmuştu dere bile. Ormandaki ağaçların birkaçı devrilmiş, hemen hepsinin pek çok dalı kırılıp aşağıya sarkmıştı. Neyse ki çadırlar zarar görmemişti doğanın getirdiği bu büyük yıkımdan.

Günlerdir çadırlara tıklıp kalmış olan çocuklar bir an önce dışarı fırlamak istiyorlardı ama büyükler onları engelledi. Büyük bir sessizlik egemendi ortalığa. Sonra gür bir ses duyuldu. Klan başkanıydı bu konuşan.

“Herhangi bir yardıma gereksinimi olan var mı?”

Sesi yankılandı. Yanıt gelmedi çadırlardan. Bir kez daha bağırdı başkan.

“Yardım isteyen var mı?”

Yine yanıtız kaldı çağırısı. Ardından çadırlardan keyifli sesler yükseldi. Herkes, bu büyük yıkımı zarar görmeden atlattığı için mutluydu. Çadırlarında pek sıkıntı çekmeden yaşıyorlardı.

Güneşin ışıltısı birkaç gün boyunca hiç eksilmedi. Buzlar çözülmeye, karlar erimeye başlamıştı. Yine de, zorunlu kalmadıkça, kimse çadırından dışarıya çıkmıyordu.

Sonra yağmurlar başladı. Yağmurlar buzları da karları da eritip süpürdü götürdü. Üstünde incecik yeşil bir örtüyle toprak çıktı ortaya. Bahar geliyordu artık. Kışın eziyetleri bitmişti, baharın sevinçleri başlıyordu.

Ortalık buzdan, kardan ve çamurdan arınınca herkesi kıran, gövdeden aşağıya sarkan ağaç dallarını toplamakla görevlendirdi klan başkanı. Hem gelecek kış için kurutulmak üzere odun toplanmış olacak hem de özellikle meyve ağaçlarını, budanmışlar gibi rahatlatacaklardı. Kırılan dalların yerine yenisi çıkardı mutlaka...

Klan halkı odun toplama işiyle uğraşırken, dört genç avcı taze et bulmak için Torr'un başkanlığında ava çıktı.

Aranırken, ilk karşılaştıkları, kocaman bir ayının pençelerinin izi oldu. İzler, kampa doğru ilerliyordu. Kış uykusundan yeni uyanmış olan ayı, insanlara saldıracak kadar aç olmalıydı. Hemen izlerin peşine düştüler. Hayvan epey iri olsa gerek ki, bıraktığı izlerle neredeyse bir yol haritası çiziyordu avcılara.

Bir süre koşuktan sonra gördüler ayıyı. Gerçekten de tahmin ettikleri kadar iriydi. Bir çalının ardına gizlenmiş

kampı gözlüyordu. O kadar insanın arasına dalmayı göze alamamıştı anlaşılan. İçlerinden birinin gizlendiği yere yaklaşmasını bekliyordu.

Avcılar sessizce ok atımı uzaklığına kadar yaklaştıktan sonra art arda oklarını yolladılar. Korkunç bir kükremeye iki ayağının üstüne dikilip onlara döndü koca hayvan. Kükremesi köyden duyulmuş herkesi dehşete düşürmüştü.

Ayı sendeleyerek de olsa kükreyerek üstlerine doğru geliyordu. Avcılar birer ok daha fırlattılar hemen. Ama bunlar da yetmedi koca hayvanı durdurmaya.

“Oklamaya devam!” diye bağırdı Torr. Ucu sivriltilip ateşte sertleştirilmiş mızrağını kapıp ayıya doğru ilerledi. Ayı tam pençeleriyle kendisine saldıracığı sırada olanca gücüyle fırlattı mızrağını. Sonra da yana doğru kaçtı.

Onu izlemek için dönmeye çalışan hayvan dengesini yitirip yere devrildi. Tam mızrağın üstüne düşmüştü. Az sonra öldü.

Dört avcının bu koca hayvanı sırtlayıp kampa götürmele-ri olanaksızdı. Öteki üçü ayıyı taşıyabilecek kadar sağlam ve uzun bir sırık keserken, dördüncü avcıyı kampa, yardım istemeye gönderdiler.

Az sonra bir düzine kadar genç, ayaklarından sıırığa bağlanmış ayıyı kampa götürüyordu.

Klan halkı coşkuyla karşıladı bu büyük avı. Hemen derisi yüzölüp tuzlanarak bir kayanın üstüne serildi. Etleri parçalandı. Dört ayrı yerde ateş yakıldı. Ateşin önüne oturup, uzun çubuklara takılı kendi paylarına düşen eti pişirmeye başladı herkes. Anneler ve babalar, çocukları için de

et pişiriyorlardı. Çocuklarsa, kaygısız, oyun oynuyorlardı ateşlerin çevresinde.

İşte bahar böylesine bir şenlikle geldi Büyük Tuzlu Su Klanı'na.

İzleyen günlerde güneş ısıdı, her taraf yeşerdi, meyve ağaçları renk renk çiçek açtı, inanılmaz bir güzelliğe büründü tüm yeryüzü. Herkes işinin başındaydı. Kimi ava gidiyor, kimi odun topluyor, kimi hem günlük hem kışlık tüketim için meyve ve yenebilir bitkiler topluyor, kimisi derilerden yeni giysiler dikeyor, kimisi de balık avlıyordu.

Ork her sabah erkenden kalkıp Eyşa ve Art'ı yanına alarak küçük kayığa atlıyor, balık avına gidiyordu. Yakalanan her balık bir neşe kaynağı oluyordu onlar için. En büyük ya da en çok balığı kim yakalayacak yarışmaları düzenliyorlardı. Kazanan her seferinde Ork oluyordu ama Ork zaman zaman Art'a arka çıkıp kendi avladığı balıkların bazılarını onun balıklarının arasına katıyor, yarışmayı onun kazanmasını sağlıyordu.

Bir gün Eyşa, tüm öteki birincilikleri silip süpürdü ama. İnanılmaz büyüklükte bir balık takılmıştı oltasına. Gücü yetmiyordu balığı çekmeye. Ork kendi oltasını Art'a bırakıp Eyşa'nın yardımına koştu hemen.

Balık, kayığı sürüklemeye başlamıştı. Önce açıklara doğru sürüklendiler. Az sonra yön değıştirdi balık. Kıyıya doğru yöneldi. Bu arada onlar oltanın gevşeyen ipini kayığa topladılar. Çok geçmeden ip yine gerildi. Ork oltanın ipini, balıkları taşımak için kullandıkları çatal dallardan birine dolamıştı. Böylelikle daha kolay direnebiliyorlardı balığın gücüne.

Kıyıya iyice yaklaştıkları sırada balık durdu. Belli ki gücü tükenmişti. Ork yavaş yavaş oltanın ipini toplamaya başladı. Sonunda balığı gördüler. Bu, başının ucunda uzun ve sivri burnu bulunan, bugün bizim kılıç balığı dediğimiz balığa benzer, bindikleri kayıktan daha büyük bir balıktı.

Ork ipin ucunu Eyşa'ya bırakıp kıyıya doğru kürek çekmeye başladı. Koca balık bir iki kez direnmeye yeltendiyse de onları sürüklemeyi başaramadı.

Kıyıya ulaştıklarında hemen yere atlayan Ork, Eyşa'dan aldığı oltanın ipini ağır ağır çekmeye başladı. O sırada Art kıyıdaki öteki balıkçılardan yardım istemeye koştı.

Yardım geldiğinde, Ork koca balığı kıyıya çekmişti bile. Evet, bindikleri sandaldan bile büyüktü bu balık. Yardıma gelenler yalnızca bu koca balığı sırtlarına alıp kampa taşımak için yardımcı olabildiler.

O gece yapılan balık şöleninde, Eyşa en büyük balıkçı, tüm balıkçıların ecesi ilan edildi. Başına, omuzlarına çiçekler takıldı. Genç kadın yanakları kızarmış, gülümseyerek karşıladı bütün bunları.

Ork, balığın ucu sivri uzun burnunu kesip tuzlayarak sakladı. Kafasının gerisinde, ne olduğunu bilmediği bir düşünce geziniyordu o uzun ve sivri burunla ilgili ama ne olduğunu kestiremiyordu. Günler sonra bulacaktı bunu.

GÖÇ

Kampın bulunduğu yer kolay bir yaşam için çok elverişliydi, ama artık yeterli değildi. Büyükçe bir köye dönüşmüş-tü kamp. Daha geniş, daha elverişli bir ortama göç etmeleri gerekiyordu.

Klan başkanı tüm avcılara duyurdu bunu. Avlanmak için gittikleri yerlerde, yine bir derenin kıyısında, daha geniş, yerleşmeye uygun bir yer bulurlarsa, haber vermelerini istedi.

Bir hafta kadar sonra bir haber geldi. Bulundukları yere dört gün uzaklıkta öyle bir yer vardı. Çevrede de kendilerini rahatsız edebilecek başka klanlar yoktu.

Başkan, Ork ve Torr'u yanına alarak yola çıktı. Gerçekten de yerleşmek için inanılmaz güzellikte bir yerdı burası. Hemen yanından şırıl şırıl akan deresi, dere boyunca uzanan meyve ağaçları, alanın gerisindeki büyük ormanıya, buradan daha güzel bir yer bulamazlardı göç etmek için. Derenin kıyısı, sebze gereksinimini karşılayacak yeşilliklerle doluydu. Av boldu. Çevre meyve ağaçlarıyla doluydu. Derenin az ötesinde, çadırlarını kurabilecekleri geniş bir alan vardı.

En önemlisi, bu geniş alan yarım bir çember halinde, gerektiğinde savunma için kullanabilecekleri yüksek kayalıklarla çevriliydi.

Geriye döndüklerinde, klanın yaşlılarına da danışarak, göç hazırlıkları yapılması için buyruk verdi başkan.

Yaşlılar ve çocuklarla, onca eşyayı taşıyarak dört günlük yola gitmek hiç de kolay değildi. Neyse ki yaz gelmişti ve açıkta yatmak bir sorun değildi.

Büyük Tuzlu Su Klanı halkı ağır ağır ilerlerken, gençler çevik adımlarla önden gidiyor, gelenler için hazırlıklar yapıyordu.

Önce birkaç çadır kurulmuştu gelecek yaşlılar ve çocuklar için. Sonra bir koşu gidilip önceden kurutulmuş etler, bitkisel besinler getirilmiş, onlar için de ayrı bir çadır kurulmuştu. İpe bağlayıp arkalarında sürükleyerek, odunların bile bir bölümünü yeni yerleşim yerine taşımıştı genç avcılar. Bu arada balıkçılar da, iki kayığı yükledikleri eşyalarla denizden getirme çabası içindeydiler.

Tüm klanın yeni yerleşim bölgesine ulaşabilmesi bir ay kadar sürdü. Ama yaşlılar, kadınlar ve çocuklar yeni yerleşim yerine geldiklerinde, çadırlar kurulmuş, her şey yerli yerinde onları bekliyordu. Tam bir köye dönüşmüştü bu kez kamp yeri. Çadırların arasında, ortadaki alana çıkan yollar bile vardı. Uygun bir kovuğu, öteki yerleşim yerindeki gibi geniş bir yerleşim alanına dönüştüreceklerdi ilk fırsatta.

İlk gece, yorgunluk gecesiydi. Ağzına birkaç kuru et parçası atan herkes erkenden yatıp uyudu.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte çocuk sesleriyle uyandı Büyük Tuzlu Su Klanı. Uzun yolculuktan yorgun düşen çocuklar, iyi bir uykudan sonra gün ışıırken çadırlardan dışarıya fırlamışlardı. Ellerindeki iste tütsülenmiş et parçalarını kemirirken, yeni yurtlarını keşfetme, yeni yeni oyunlar kurma peşindeydiler.

Onların çığlıklarına uyanan köy halkı, bu yeni yurtlarındaki ilk güne, inanılmaz bir yaşam sevinciyle başladılar.

Otacı Kara, bu yeni yurdu kutsadı. Gökten bol su, yerden bol et ve sebze diledi. Herkes, yüreklerindeki yaşam sevinciyle, yeni yurtlarının yaşamaya daha elverişli bir hale getirilmesi için el birliğiyle koşturmaya başlamıştı bile.

O yaşam sevinci neredeyse bir yasa dönüşecekti ama. Kazma dişli bir dağ aslanı kükreyerek, koşturmakta olan bir çocuğa saldırdı. Neyse ki Ork çok yakında, yeni av günü için oltalarını ve yemlerini hazırlamaktaydı. Hemen, yanında duran mızrağını savurdu aslana.

Çocuk çığlık çığlığa kaçarken, aslan yerde debelenmeye başlamıştı.

Az sonra, birkaç avcı aslanın postunu yüzerken, Ork uzun süredir kafasının geri yanını kurcalayan sorunun yanıtını buldu. Sağlam bir odundan ya da kemikten, Eyşa'nın yakaladığı o uzun, sivri burunlu büyük balığın burnu gibi bir silah yapabilirdi kendine. Bu gibi tehlike anlarında, yakın savunma için çok işe yarayabilirdi o silah.

Hemen işe koyuldu. Önce, balığın kurutup sakladığı uzun burnunu aldı eline. Burun hâlâ esnekti ama biraz zorlayınca, eklem yerlerinden kırılıverdi.

Uzun uzun düşündü Ork. Sonunda istediği gibi bir silahı, yaban sığırlarının ya da ayıların göğüs kafeslerindeki uzun ve yassı kemiklerinden yapabileceğine karar verdi.

Eski kamptan gelirken, Torr'un vurduğu büyük ayının kaburga kemiklerini de getirmişti birlikte, belki bir gün bir işe yararlar, diye. O kemikleri alıp deniz kıyısına götürdü. Üstlerinde en küçük bir et parçası bile kalmayacak biçimde temizledikten sonra hepsini birden bir ipe bağlayarak tuzlu suda pişmeleri için denize bıraktı. Sonra günlerce güneşte kuruttu hepsini.

Önce, küçük kemiklerden birini alıp kıvrık yanını keskinleştirdi. Ucunu sivriltti. Arkasına da sağlam bir daldan bir sap yerleştirdi.

Kendisi bilmiyordu ama, hançerden büyük, kılıçtan küçük yepyeni bir silah oluşturmuştu. Yakın savunmalarda çok etkili olabilecek bir silahtı bu.

En yakın dostu olan Torr'a armağan etti bu buluşunun ilk ürününü. Sonra, öteki kemiklerden yeni kamalar ve kılıçlar oluşturup klan başkanına ve avcılara armağan etti. Bir kama da Eysa'ya verdi. Hepsi de pek mutlu olmuştu bu armağanlardan.

Kalan en uzun kemikten de kendisi için bir kılıç yaptı. Eysa'nın yakaladığı gibi büyük bir balık yakalarlarsa, denizde bile işe yarayabilirdi bu kılıç.

Göç tamamlanmış, herkes yerine yerleşmiş, klanın günlük yaşamı normal düzeninde yeniden başlamıştı. Bir yandan yaşadıkları günün tadını çıkarırken, bir yandan da kışa

hazırlanıyorlardı. Köyün dibindeki kayalarda, genişletip mağaraya dönüştürebilecekleri bir kovuk bulmuşlar, onu da oymaya başlamışlardı. Keyiflerini bozabilecek hiçbir şey yoktu yaşamlarında.

Bir gün akşamüzeri avdan dönerken, inleyerek yerde yatan genç bir kadınla karşılaştı avcılar. Hemen köye taşıdılar onu.

Görünürde yarası, beresi yoktu genç kadının. Belli ki uzun bir yolculuk yapmış, günlerdir aç ve susuz kalmıştı.

Önce ağzına damla damla su akıttı otacı Kara. Sonra çeşitli bitkileri kaynar suya atarak yaptığı güçlendirici ilaçtan damlattı genç kadının ağzına.

Az sonra gözlerini araladı genç kadın. Anlaşılmaz bir biçimde, “Geliyorlar, geliyorlar,” diye mırıldandı birkaç kez.

“Kimler geliyor?” diye sordu Kara.

“Çapulcular,” diye yanıtladı genç kadın. Sonra derin bir uykuya daldı.

ŞİNYA

Otacının, avcılarının bulduğu genç kadının uyandığını haber vermesi üzerine, öğleye doğru başkan, Ork ve Torr, onunla konuşmaya gittiler. Kimlerin geldiğini öğrenmeleri, ona göre hazırlık yapmaları gerekiyordu.

Daha çadıra girer girmez, “Şinya!” diye bir çığlık atıp genç kadının yanına koştu Torr. Elindeki su kabağından çorba içmekte olan genç kadın, bu sesi duyunca, hayalet görmüş gibi oldu. Gözleri heyecanla parladı. Elindeki tası fırlatıp doğruldu.

“Torr! Torr!” diye çığlıklar atarak Torr’a sarıldı.

Evet, bu Şinya’ydı. Uğrunda nice zamandır Torr’un yas tuttuğu Şinya.

İki genç çılgınlar gibi sarıldılar birbirlerine.

Şinya çok güçsüz düşmüştü. Bu kadar heyecanı kaldıramayabilirdi bir anda. Birkaç dakika bekleyip onları ayırdı otacı Kara. Şinya’ya güçlendirici içeceğinden birkaç yudum daha verdi.

Gördükleri coşku, orada bulunan herkesin gözünü yaşartacak nitelikteydi.

Az sonra iki genç de sakinleşmişti. Kesik kesik cümlelerle anlattı Şinya yaşadıklarını.

“Çapulcular,” dedi, “gelip bastılar. Dağ Klanı. Yıkılan bir çadırın altına gizlendim. Götürdüler. Herkesi. Her şeyi. Çok kötü. Onlar gitti. Kaçtım. Gidecek yer yok. Bir kovuğa sığındım. Et yok. Kök topladım. Birkaç meyve. Biraz sebze. Kış için odun. Kar kovuğun önünü örttü. İçerisi sıcaktı. Hep uyudum. Hep uyudum. Susayınca kar suyu emdim. Yiyecek az. Çok az yedim. Kış bitti, çıktım dışarıya. Ne yapmalı bilemedim. Yürüdüm. Yürüdüm. Hep yürüdüm. Sonra burada uyandım.”

Şinya öyküsünü anlattıktan sonra çok yorgun düşmüştü. Otacı ona besleyici sıvısından birkaç yudum daha içirdi. Sonra yine derin bir uykuya daldı genç kadın.

“Onu rahat bırakalım,” dedi otacı. “Birkaç gün dinlenmeye ve beslenmeye gereksinimi var.”

Sessizce çadırdan çıktılar.

Torr göklerde uçuyor gibiydi. Çok iyi anlıyordu onun duygularını Ork.

Hemen çadırına koşup silahlarını kuşanmış olarak dışarıya çıktı Torr.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu Ork.

“Şinya’nın beslenmesi gerek, onun için körpe bir kuzu ya da oğlak avlamaya gidiyorum.”

“Bekle, ben de geleceğim seninle. Tam sevgiline kavuştuğun anda kurda kuşa yem olmanı istemem. Birlikte gidelim ava.”

Az sonra iki can dost ormanda, ovada av kovalıyordu.

Ormanın yan tarafındaki kayalıklara doğru giden bir keçi sürüsünün izine rastladıklarında, epeyce yorulmuştu ikisi de.

“Dur,” dedi Torr, “birbirimizden açılarak gidelim, sürü dağılırsa birimizden birimizin yanına doğru ilerler.”

Birbirlerini görebilecekleri kadar açılıp ilerlediler. Ormanın bitimindeki kayalığa geldiklerinde, çalılardan körpe filizlerini yemekte olan keçi sürüsünü gördüler. Biraz daha yaklaşıp ok atımı uzaklığına geldiklerinde, eliyle “dur” işareti yaptı Torr. Kendisi için bir oğlak seçmişti. “Bu benim,” diye işaret etti yine eliyle. Elini havada dolaştırarak, “sen ne istersen yap,” anlamına gelecek bir işaret daha yaptı sonra.

Sürünün ardına düşmüş olan avcılar yalnızca ikisi değildi. Kazma dişli bir dağ aslanı da pusudaydı. Ork, tam okunu genç bir tekeye nişanladığı sırada, az ilerisindeki çalılardan arasına gizlenmiş, hem Torr’u hem de sürüyü gözleyen kazma dişli dağ aslanını gördü. Sürü uzakta, Torr yakındaydı. Aslan, Torr’a saldırmaya hazırlanıyordu.

Torr’un avını avlamasına, sevgilisine o körpe eti götürmesine izin vermeliydi Ork. Onun için okunu aslana nişanlayıp son ana kadar beklemeye karar verdi.

Torr birkaç adım daha atıp okunu avına yolladığında, aslan kükreyerek sıçramış, Ork da okunu aslanın göğsüne yollamıştı. Torr, kayalardan aşağıya yuvarlanan avına doğru koşarken, okun yeterince durduramadığı aslan da Ork’a saldırmıştı.

Ork belindeki kemikten yaptığı kılıcı çekebilecek zamanı ancak bulabildi. Kılıç aslanın göğsüne saplanmış, onu tehlikesiz

hale getirmişti ama, üstüne düşen hayvanın ağırlığıyla yere devrilen Ork başını bir taşa çarpmış, sersemlemişti.

Omzuna attığı oğlakla birlikte gülümseyerek gelen Torr, yerde yatan Ork'u ve aslanın ölüsünü görünce her şeyi anlamıştı. Can dostu kendisini kurtarmıştı ama yoksa...

Yoksa?

Yanıt başını ovuşturarak yattığı yerden doğrulmaya kalan Ork'tan geldi.

"Bu aslanın postu benim sana düğün armağanım olacak," diye homurdandı Ork başının taşa vurduğu yeri tutarak.

İki dost, aslanın postunu da bir çırpıda yüzerek kampın yolunu tuttular.

Körpe oğlak etiyile Şinya beslendi, birkaç gün içinde kendisine gelip sevdiğine yeniden kavuşmanın sevincini yaşadı.

Aslanın postu temizlenip tuzlandı, Torr için düğün armağanı olarak saklandı.

Ork, kemikler gibi aslanın sivri dişlerinin de silah olarak kullanılabileceğini düşünmüştü. İki dişe birer sap geçirip birini başkana armağan etti, ötekini Torr'a vereceği düğün armağanları arasına koydu.

Şinya kısa sürede toparlandı. Kendi klanına saldıranlarla birlikte yaşamak başlangıçta ona pek ürkütücü geldiyse de, onları tanıdıkça sevdi ve birlikte yaşamaya alıştı.

Yaşam pek güzel akıp gidiyordu Büyük Tuzlu Su Klanı'nın yeni oluşturduğu köyde. Önceki kıştan ders alınmış, köyün ardındaki kayalıklardaki kovuk iyice genişletilerek tüm klan

halkını içine alabilecek büyük bir mağaraya dönüştürülmüş-
tü. Yine mağaranın önüne, uzun sırtıklarla desteklenen çalı-
ların üstü çamurla örtülerek geniş bir alan daha eklenmişti.
Şiddetli bir kışta tüm klan burada tehlikesizce barınabilirdi.
Kimi gençler hâlâ kovuğun dibini oyarak bu barınağı geniş-
letmeye çabalıyorlardı.

Bu yeni yurtlarında herkes gerçekten pek mutluydu.

KEDİCİKLER

Şinya, klanın yaşamına kısa sürede uyum sağlamıştı. O da herkes gibi koşturuyor, elinden gelen her türlü çabayı gösteriyordu.

Bir gün, topraktan yenebilecek kökleri çıkarırken, cılız bir miyavlama sesi duydu Şinya. Sesin geldiği yere yöneldiğinde, iki tane minik yaban kedisi gördü. Annelerinin gelmesini bekliyor olmalıydılar. Anneyi rahatsız etmemek için hemen oradan uzaklaştı.

Ertesi gün aynı yerlerde kök ararken, o cılız sesleri yeniden duydu.

Yavrular aynı yerde duruyorlardı ama, yarı baygın bir durumdaydılar. Belli ki anneleri gelmemişti ve yavrular açlıktan ölmek üzereydiler.

Şinya hemen onları alıp köye götürdü. Akşamdan kalma etlerin suyunu damlattı ağızlarına. Etleri incecik incecik parçalayarak yedirdi.

Birkaç gün içinde kendilerine gelen kedicikler, Şinya'yı anneleri sanıyor olmalıydılar ki onun ardından hiç ayrılmadılar.

Köyde, birkaç aykırı ses yükseldiyse de, çocukların kediciklerle keyifle oynadıklarını görünce, onlar da seslerini kestiler.

Şinya, ormana gittiğinde, kediciklerini çocuklara bırakıyordu. Kedicikler çocuklarla oynamayı pek seviyorlardı. Birkaç küçük çocuk önceleri kuyruklarını çekmeye kalkışmışsa da, daha büyük çocuklar engel olmuşlardı buna.

Kedicikler birkaç hafta içinde büyümüşler, ipe bağlı taş çekmece, yüksekte tutulan bir nesneye zıplamaca, önlerinden kapılan bir nesneyi kovalamaca gibi oyunları öğrenmişlerdi. Çocukların en bayıldığı, iki yavrunun birbiriyle oynayıp güreşmesiydi.

Şinya ormandan dönünce, tüm oyunlar bitiyordu ama. Kediciklerin ikisi de, anneleri bildikleri genç kadının ardı sıra yürüyor, onun kendilerini beslemelerini bekliyorlardı.

Bir gün Şinya ormanda tavşanlara kapan kurarken, acılı bir miyavlama duydu. O yana koştu hemen. Yara bere içinde dişi bir yaban kedisiydi bu. Öylesine yaralıydı ki, Şinya'ya tıslayacak, pençe atacak gücü bile kalmamıştı.

Şinya hemen yaralı kediyi kök toplamak için kullandığı çuvala sarıp köye, otacı Kara'ya götürdü.

Kara, otlardan yaptığı merhemlerle sarıp acısını dindirdi yaralı hayvanın. Ağzına birkaç damla ilaç damlatıp uyumaya bıraktı onu.

Yaralı kedi, iki gün sonra kendine gelebildi ancak. Kendisine dost olduklarını gördüğü insanlara karşı tıslamayı bıraktı, çevresinde olan biteni merakla izlemeye başladı.

Kediciklerin annesinin bu yaralı kedi olup olmadığını düşünüyordu Şinya kaç gündür. Sonunda yavruları alıp onun yanına götürdü.

Önce bir parça tısladı yaralı kedi. Kendisine doğru koşan kedicikler, hiç aldırmadan sokuldular yanına. Kedi bir an durakladı. Yavrularının koksunu almış olmalıydı sonunda. Onları yalamaya başladı.

Birkaç gün sonra, klan halkına anne kedi de katılmıştı. Yavruları tümüyle iyileşmiş, beslenince de kendine gelmişti. Yavrularıyla alt alta, üst üste boğuşuyor, çocuklarla oynayıyordu. Kendisine sert davranan, yanlış bir davranışta bulunan çocuklara pençe atmıyor, ama tıslamayı da unutmuyordu.

Anne kedi, klanda çocuklardan başka kimseyle dost olmadı. Yetişkinlerden bir tek Şinya ile otacı Kara'ya saygı gösteriyor, onların her dediğini yapıyordu. Anne kedi, o yıl bir ara kaybolup gidecek, geriye döndüğünde klan nüfusunu artırarak tam altı yavru doğuracaktı. Sonradan kediler, klan halkı için yaşamın vazgeçilmez bir parçası olacaktı.

Şinya böylece klan yaşamına bir renk katmış oldu.

Onun bu deneyimi Ork'u düşüncelere boğmuştu. Köye başka hayvanların yavruları da getirilip böyle sevgiyle beslenirse, onlar da evcilleştirilemez miydi? Kedilerin etinden yararlanılamazdı ama, etinden yararlanılabilecek hayvanlar da vardı.

Önce ayları düşündü Ork. Erginleşince, ayların denetlenmesi çok zor olurdu. Aslan, kurt, çakal söz konusu bile olamazdı, çünkü onların etleri yenmezdi.

Ork, hayvanları evcilleştirmeyi bir oyun değil, klanı için bir besin kaynağı olarak düşünüyordu. Evcilleştirdikleri hayvanlar çoğalacak, klan halkı için bir besin kaynağı olacaktı.

Yaban sığırları... Çok iyi olurdu ama uzun kış aylarında onları beslemek pek zor olurdu.

Geyikler... Narin hayvanlardı. Tutsak yaşama alışamayabilirdi.

Sonunda, keçiler ve koyunlar kalmıştı geriye.

Torr'la paylaştı bu düşüncesini.

"Denemeye değer," dedi Torr.

Ama nasıl yakalayabilirlerdi bu hayvanları diri olarak?

Kediciklerle çocukların oyunları bir fikir verdi sonunda Torr'a. Kovalandıklarında, hep aynı yöne doğru koşuyordu kedicikler. Önlerine bir engel çıktığında da yuvarlanıp düşüyorlardı.

"Ucu kapalı bir vadi bulsak. Vadinin çıkışını kapatacak kayalar hazırlasak. Seçtiğimiz koyun sürüsünü, tüm klan halkıyla birlikte oraya kovalasak. Sürü vadiye girince girişi taşlarla kapatsak, ne olur?"

"Sürünün tümünü yakalamış oluruz!" diye heyecanla bağırdı Ork.

"Peki sen o vadiye kısıtlanmış sürünün arasına girebilir miydin?"

"Giremezdim elbette. Koçlar beni boynuzlayıp atalarımızın yanına gönderirlerdi. Öyleyse çözüm ne?"

“Bence çözüm şöyle olabilir... Vadinin önünü kapattığımız taşlardan bazılarını kaldırıp koyunların teker teker çıkabileceği bir aralık açabiliriz. Vadinin üst yanından gürültü yapıp, taş toprak atarak hayvanları ürkütebiliriz. Ürkerek oradan çıkmaya çalışan birkaç koçu ve koyunu iplerle yakalayabiliriz. Erginler dışarıya fırladıktan sonra sıra kuzulara gelecektir ki, işte o zaman girişi kapatırsak, bir iki değil, istediğimizden çok kuzumuz olacaktır evcilleştirmek için.”

Bu plana Ork'un da aklı yatmıştı.

Şinya'nın kedicikleri yepyeni bir çağı başlatıyordu insan tarihinde. Ama onların haberi yoktu bundan.

BÜYÜK AV VE KARDEŞ

Köyün çevresindeki engin ovalarda her zaman, koyun, sığır ve geyik sürüleri olurdu. Avcılar, yeterince usta iseler, bunları ürkütmeden yanlarına kadar sokulup bir koyun, geyik ya da sığır avlayabilirlerdi. Ama bu kez yapacakları şey, bir tek avı avlamanın çok ötesindeydi.

Avcılar, birkaç gün boyunca, değişik yerlerdeki koyun sürülerinin ilerleyişini izlediler.

Sürülerden biri, tam da istedikleri gibi ucu kapalı bir vadiye doğru gidiyordu.

Vadinin girişini, kayalarla kapatabilecekleri hazırlıkları yaptılar. Sürü vadiye doğru yaklaştığında, çocuklarla birlikte tüm klan halkı sürüyü bir çembere alıp gürültü patırtı yaparak, sürünün vadinin içine girmesini sağladılar. Avcılar, vadinin girişini kayalarla kapattılar hemen. Sürü artık denetimleri altındaydı. İsteseler hepsini vurabilirlerdi. Amaçları bu değildi.

Vadinin kayalarla kapatılmış ağzında ancak bir hayvanın geçeceği kadar bir yol açtılar. Vadinin tepesinden üç beş kişi çılgınlık atarak, aşağıya küçük taşlar fırlatarak korkuttu sürüyü.

Sürü, vadinin ağzındaki daracık geçitten dışarıya kaçmaya çabalarken boyunlarına atılan iplerle birkaç koç ve dişi koyun, yakalandılar.

Ötekilerin geçip gitmesine izin verildi. Şimdi vadinin içinde otuz kadar kuzu kalmıştı. Ellerinde iplerle vadiye giren avcılar kuzuları teker teker yakaladılar.

Kuzular ve koyunlar için üzerinden atlayıp kaçamayacakları kadar yüksek çitle çevrili bir alan hazırlandı. Hepsi oraya yerleştirildi. Önlerine bol bol taze ot kondu.

Ne zaman bir yetişkin çitlerin yanına yaklaşırsa, ürküp geriye doğru kaçıyorlardı hayvanlar. Şinya bile onlarla dostluk kuramamıştı. Bir gün ilginç bir şey oldu.

Yaramaz Art, elinde bir tutam otlar, çitlerin arasından içeriye giriverdi. Çitin içindeki hayvanların çoğu bu insan yavrusundan ürküp uzaklaşırsa da, Art'ın elindeki yemyeşil otlar iki kuzunun gönlünü çelmişti.

Kuzular, Art'a yaklaşıp elindeki otları yemeye başladılar. Az sonra öteki kuzular da çevresinde toplanmıştı Art'ın.

Böylece, insanların yararına ama kuzuların pek de yararına olmayan bir dostluk başlamış oldu... Kediciklerle birlikte, yabani hayvanların evcilleştirilmesi süreci başlamıştı yer yüzünde.²

Art, başkan tarafından, "Koyuncubaşı" olarak görevlendirildi.

2 Ben bunları öykümüze heyecan katsın diye uyduruyorum elbette. Hayvanların evcilleştirilmesi, ilk kez bu öykünün geçtiği zamandan yüzlerce yıl sonra, Çatalhöyük'te gerçekleşmişti. Ama belki de bu klanın insanları, Çatalhöyük'ü kuranların atasıydı. Kim bilir?

Her gün kucağının yettiği kadar toplayabildiği yoncalarla, ağıldaki koyunları, kuzuları besleyip onlarla dostluk kurdu Art. Ertesi baharda, öteki çocukların yardımıyla onları çayır-
lıklara, otlamaya çıkardı. Akşam olunca toparlayıp ağıllarına
getirdi.

Art çok keyif aldığı bir iş bulmuştu kendine. Ork'un dü-
şündükleri ise gerçek olmuştu.

Günler olağan sürecinde akıp gidiyordu. Bir gün Torr baş-
kanın yanına gitti.

"Şinya'yla beni evlendirir misin?" diye sordu.

"O da istiyorsa neden olmasın?"

"İstiyor sanırım. Ama sen yine de bir sor kendisine."

O gün başkan Şinya'yı yanına çağırdı.

"Bizim göreneklerimizde istenmeyen evlilikler yoktur,"
dedi ona. "Torr seninle evlenmek istiyormuş. Sen de evlen-
mek ister misin onunla?"

İşıl işıl parladı gözleri Şinya'nın. Yüreği pıt pıt atmaya
başladı. Sevdği adamdan bu önerinin hiç gelmeyeceğini
düşünmeye başlamıştı.

"Evet!" diye bağırdı heyecanla.

"Öyleyse hazırlığını yap. Üç gün sonra evleniyorsunuz..."

Sevinç içinde fırladı yerinden Şinya. Hemen Mea ananın
yanına koştu. Evleniyordu. Hazırlık yapmasını söylemişti
başkan, ne hazırlığı olabilirdi ki bu?

"Güzel bir giysi hazırlamalısın," dedi Mea, "düğünde giy-
mek için."

Tam o sırada bir gürültü patırtı koptu çadırların orta yerinde.

Art'tı bu.

“Kardeşim olacaaaaaak! Kardeşim olacaaaaaak!” diye bağıarak koşturuyordu çadırların arasında.

Eyşa bebek bekliyordu. Ağzından kaçırırvermişti bu haberi Art’a. Art da tüm köye duyurmuştu işte.

Akşamüzeri avdan dönen Ork da ondan aldı haberi. Heyecanla koştu sevgili karısının yanına.

Savaşlar, göçler bitmiş, barış ve mutluluklar çağı başlamıştı Büyük Tuzlu Su Klanı’nda...

SÜRÜP GİDEN YAŞAM

Böylece sürüp gitti yaşam Büyük Tuzlu Su Klanı'nda. Her gün yeni heyecanlar, yeni sevinçler yaşandı. Yüzlerce yıl sürdü bu.

Sonra mı? Sonrasını bilmiyorum. Hayal edebiliyorsanız, sonrasını da siz yazın aşağıya. Aşağıdaki sayfa sizin için boş bırakıldı...

